



De Schrieken te Poppel. De prentkaart waarvan deze afbeelding is genomen, is afgestempeld in 1904. Het kasteel is in 1900 gebouwd. Dat betekent dat deze foto niet lang na de voltooiing van de bouwwerken is genomen. Ze dateert in ieder geval van voor de eerste uitbreidingswerken in 1908.

De geschiedenis van het landgoed De Schrieken is eigenlijk nog zeer jong. Het begon toen een jager uit Brussel, Paulin François Joseph Lahure, in 1861 een 45-tal hectaren kocht te Poppel. In 1865 kon hij nog een 5-tal hectaren bijkopen van de gemeente Poppel. Ondertussen had Lahure in 1863 er een jachtpaviljoen laten optrekken dat het jaar erop reeds vergroot werd. Toen hij ongehuwd overleed in 1874, erfden zijn twee broers het landgoed. Zij waren echter niet geïnteresseerd voor het landgoed en deden het een paar jaar later van de hand. De nieuwe eigenaar, Ulysse Burnenville, overleed nauwelijks vijf jaar nadat hij het goed had verworven. Zijn dochter verkocht het goed uiteindelijk aan Aimé Léonard Misonne, een Waal die te Turnhout voorzitter was van de Rechtbank. Nu nog is het Schrieken in het bezit van deze familie. Zij zorgden ervoor dat het landgoed zijn huidige uitzicht kreeg. Niet alleen werd het goed uitgebreid tot een landgoed van een 120 ha groot, maar ook werden er 2 grote vijvers gegraven. Het goed werd beplant en bovenstaand kasteeltje werd gebouwd.

In dit nummer:

- | | |
|--|----------|
| 1. Drie generaties dorpssmeden te Poppel (2) | blz. 99 |
| 2. Lezers reageren | blz. 107 |
| 3. Het verzetswerk van Miel Heykants | blz. 110 |
| 4. Gouden bruiloften | blz. 117 |

Nicolaüs Poppelius

Heemkundekring van Ravels, Weelde en Poppel

Postadres: Torenstraat 12, 2381 Weelde

Rekeningnummer: 733-3522204-67

Lidgeld inclusief abonnement tijdschrift: € 16

Bestuur:

Voorzitter:	Laurent Woestenburg	Beatrijs Van Nazarethlaan 2	2382 Poppel	014/65.69.93
Ondervoorzitter:	Johan Van Steen	Berkenlaan 22	2380 Ravels	0474/83.72.30
Secretaris:	Ria Verheyen	Welvaartstraat 14	2300 Turnhout	014/42.18.39
Penningmeester:	Agnes Luyten	Berkenlaan 91	2380 Ravels	014/65.83.46
Leden:	Constant De Kinderen	Vooreel 61	2380 Ravels	014/65.50.30
	Jos Nooyens	Overbroek 15B	2382 Poppel	014/65.86.36
	Frans Slegers	Steenweg op Weelde 60	2382 Poppel	014/65.57.51
	Paul Van Baelen	Straatakkers 4	2381 Weelde	014/65.73.15
	Peter Van Baelen	Weeldestraat 35	2381 Weelde	014/65.51.61
	Marc Van Gorp	Grote Baan 97	2380 Ravels	014/65.69.05
	Frans Van Tigchelt	Otterstraat 6	2300 Turnhout	
	Magda Vloemans	Turnhoutseweg 2	2381 Weelde	014/65.51.56
	Marinus Willems	Weeldestraat 154	2381 Weelde	014/65.57.28

Redactie:

Redactieadres:	Johan Van Steen	Berkenlaan 22	2380 Ravels	0474/83.72.30
Leden:	Jos Nooyens	Overbroek 15B	2382 Poppel	014/65.86.36
	Laurent Woestenburg	Beatrijs Van Nazarethlaan 2	2382 Poppel	014/65.69.93
	Peter Van Baelen	Weeldestraat 35	2381 Weelde	014/65.51.61

Teksten of ideeën voor teksten dienen binnengebracht te worden bij Johan Van Steen, Berkenlaan 22, 2380 Ravels (johan.vansteen@pandora.be) of bij één van de andere redactie- of bestuursleden.

Voorradige publicaties:

De Drie Goddelijke deugden jaargang 1 t/m 6	€ 15/jaargang
De Drie van het Noorden	€ 5
Verjaardagskalender	€ 6
Videoband 'Leven in Weelde'	€ 18,5

Agenda:

22/06	Fietstocht naar Gilze-Rijen
29/06	museum open
27/07	museum open
31/08	museum open
31/08	Daguitstap (Den Bosch)
14/09	Open Monumentendag (museum open)
31/09	museum open

Archief:

Ons archief kan enkel geraadpleegd worden op afspraak (Johan Van Steen, 0474/83.72.30) of tijdens de dagen waarop ons museum is geopend.

Website:

<http://users.skynet.be/Ravels-Weelde-Poppel/>

Drie dorpssmeden te Poppel

2. Rie van 't smidje

Het gebouw staat er nog zoals Rie van 't Smidje het destijds op vaderlijke grond aan de Mierdsedijk heeft neergezet. Het smidsvuur is echter gedoofd. Zoals dat voor zovele beroepen het geval is, is ook de rol voor 'de smid aan de blaasbalg' of de man die het gloeiende ijzer op het aambeeld in de vorm hamert, in onze tijd teruggedrongen tot die van figurant op jaarmarkten. Zijn verwachting ligt nu eenmaal niet hoger meer dan dat het publiek naar hem komt kijken. Maar dat neemt niet weg, dat Rie van 't Smidje in zijn tijd de rol van dorpssmid met veel enthousiasme vervulde.

Rie werd geboren te Poppel op 7 november 1880 en stierf daar ook op 1 februari 1965. Zijn volledige naam luidde: Petrus Henricus Aerts. Hij is weduwnaar geworden van Rosalia Reynders en huwde opnieuw met Anna Maria Cornelia Van de Lisdonk. Hij was invalide oud-strijder van de oorlog 1914-1918 en is voorzitter geweest van de

Bond der Oud-Strijders. Meerdere onderscheidingen sierden zijn borst.

Rie was de oudste zoon van het oude smidje. Wellicht is hij in het kielzog van zijn vijf zusters die te Brussel dienden, in Schaarbeek terechtgekomen. Schaarbeek was in die tijd een belangrijk centrum van machinebouw en ijzerbewerking. Hij trouwde daar met Rosalia Reynders, de knappe dochter uit zijn stamcafé. Deze vrouw, die hem ondertussen zijn zoontje Albert had geschonken, overleed vrij onverwacht aan tuberculose. Hun zoontje werd daarna door Ries schoonouders opgevoed. Dezen wilden echter later het kind niet meer afstaan, want "het was toch het kind van hun eigen enige dochter". Zo bracht het lot Rie terug naar zijn geboortedorp Poppel. Hier nam hij het leven weer op als dorpssmid. Rie hertrouwde met Anna van de Lisdonk uit Goirle.

Uwe barmhartigheid, o Heer, kom over ons, naarmate wij op U onze hoop gesteld hebben.

†

Wees in uw vrome gebeden de ziel indachtig van

PETRUS HENRICUS AERTS

weduwe van Rosalia REIJNIERS,

echtgenoot van

Anna Maria Cornelia VAN DE LISDONK,

oud-strijder en invalide van de oorlog 1914-1918,

voorzitter van de Bond der Oud-Strijders en

verremerkt met meerdere onderscheidingen,

geboren te Poppel 7 november 1880 en aldaar in

de vrede van de Heer ontslapen 1 februari 1965.

Voorzien van de H.H. Sakramenten der Zieken.

Onze weg naar onze Lieve Heer loopt langs ons dagelijks doen en laten. Zo zal ons zijn figuur in werkpak bij zijn smidsvuur nog lang sympathiek blijven. Hij heeft gewerkt en was bij zijn werk gelukkig. Hij volbracht het als christenmens onder het oog van «de Grote Baas, die men altijd voor ogen moest hebben» zoals hijzelf het zegde in de tijd van zijn ziekte, welke hem wegens het gedwongen nietsdoen bijzonder pijnlijk is geweest.

Mijn goede vrouw, meer dan vijftig jaren leefden wij samen gelukkig en mochten in blijheid de Heer danken om die schone verbintenis. In de weken van mijn ziekte waart gij steeds diep medevoelend aan mijn ziekbed. Heb dank om al het goede, dat wij samen mochten beleven. Mijn lie-

ve kinderen, aan u heb ik veel gedacht. Aan u, mijn dochter en schoonzoon van van hier, die u veel zorgen moet gemaakt hebben over mijn oude dag en ziekte, aan u heb ik elke dag met diepe ontroering teruggedacht. En u, mijn goede jongen en lieve schoondochter, die zo diep bedroefd zijt geweest er niet te zijn bij mijn laatste stonden, aan u mijn warme dank. Gij hebt met u beiden een schoon voorbeeld gegeven van christenmens-zijn. Vermoedende dagen en aftobende nachten hebt gij gekend bij mijn verzorging; doch niets was te zwaar omdat het alles gedragen was door echt diepe en fijngevoelige liefde voor vader. Aan u mijn beste dank en moge gij ook in uw kinderen warme genegenheid terugvinden heel uw leven lang. Mijn beste dank ook aan u allen, die mij met liefde hebt helpen verplegen. Mijn makers oud-strijders, ik zeg u geen verswel, maar tot weerziens. In de oorlog zijt ge trouwe kameraden en in de vrede hartelijke vrienden geweest. Onze rangen zijn fel gaan dunnen, maar hierboven zijn onze regimenten zich gaan hergroeperen, niet voor de strijd ditmaal, maar voor een onverstoorende vrede bij de Heer. Denkt aan mij in uw gebeden.

H. Hart van Jezus, ik heb betrouwen op U.
Zoet Hart van Maria, wees mijn heil.

Voor uw gebeden en bliken van kristelijke deelneming danken U

de families

AERTS, REIJNIERS

en VAN DE LISDONK.

Foto 1. Achter deze tekst gaat een heel verhaal schuil.



Foto 2. Ries tweede vrouw Anna Van de Lisdonk.

bruikt, zich nog wel behoorlijk weet uit te drukken in het Nederlands, maar toch wel wat last heeft met haar spelling.

Rie werd aan het front krijgsgevangen genomen en Roza vertelt: "Hij is opgepakt door de Duitsers, ik geloof in 1916, en is krijgsgevangen geweest, ik geloof voor 28 maanden. Toen is hij zeer erg ziek geworden aan zijn maag. Door het Rode Kruis is hij dan terug uitgeleverd aan België. Als zieke soldaat die niet meer kon genezen werd hij geruild voor tien Duitse soldaten. Zover ik het mij herinner, is hij dan met andere soldaten, op de trein naar een ziekenhuis gebracht te Parijs ". In Parijs kon men blijkbaar onze dorpsgenoot-soldaat niet helpen. "Via het rode Kruis werd hij naar Bern in Zwitserland overgebracht waar hij in handen gegeven werd van een befaamde Zwitserse specialist. Deze dokter had reeds op een andere patiënt een opzienbarende maagoperatie wegens maagzweren uitgevoerd. De patiënt had het echter niet overleefd. Bij hem had de specialist namelijk een nieuwe ingang en uitgang aan zijn maag gemaakt ". Rie Aerts werd

Hij had zich goed en wel gevestigd als smid toen het noodlot alweer toesloeg. Immers, op 4 augustus 1914 vielen de Duitsers ons land binnen en mobiliseerde België alle weerbare mannen. Ook Rie was als 34 jarige samen met 37 dorpsgenoten van de partij. Rie trok naar het front en zou pas na vier en een half ellendige jaren zijn dorp Poppel terugzien.

Zijn dochter Roza huwde in 1945 te Poppel met de Canadese soldaat Gilbert Roy en woont nu reeds 55 jaar in Canada. Toch wist zij ons nog veel te vertellen over het oorlogsverleden van haar vader. Een en ander heeft zij zelfs op papier gezet in een lange brief. Wij baseren ons voor een flink stuk op haar verhaal en nemen zelfs een paar passages uit deze brief lichtjes aangepast over. Wij moeten er immers wel rekening mee houden dat zij na 55 jaar onze taal niet meer te hebben ge-

zijn tweede proefkonijn. Roza beschrijft het in haar brief als volgt: " Toen hij mijn vader zag en onderzoek had gedaan zei hij : 'zonder operatie kunt niet overleven . Dus, diezelfde dag is hij geopereerd. Die operatie heeft uren geduurd. Ik geloof dat die dokter Kreuger heette. Vader heeft zes weken in dat ziekenhuis gelegen. Hij moest wekenlang gevoed worden met een droffee (baxter) want de dokter had ook bij hem een nieuwe uitgang en ingang gemaakt aan zijn maag.

Wij baseren ons verder op het verhaal van Roza. Al was de operatie goed geslaagd en zal men de patiënt wel met de beste zorgen omringd hebben, in de volgende nacht ging het fout. Een onervaren, jonge dokter die assistent was van Dr. Kreuger, ervoer de patiënt als overleden en liet hem overbrengen naar het lijkenhuisje. Rie werd op de Blauwe steen gelegd. Toen Dr. Kreuger 's anderendaags 's morgens naar zijn patiënt infor-

Foto 3. Pasfoto die Anna Van de Lisdonk aan Louis Heykants had meegegeven.

meerde, kreeg hij dus te horen dat die inmiddels overleden was. "Dat is niet mogelijk!", moet hij daarop gereageerd hebben, "die man had een te sterk hart." Hij trok naar het lijkenhuisje, onderzocht Rie en stelde vast dat zijn hart nog zachtjes klopte. Rie moet beslist een goede beschermengel hebben gehad, vond de dokter, want na een geslaagde reanimatie kon onze soldaat beginnen aan zijn overlevingsstrijd.

Ries vrouw Anna kon al die tijd te Poppe niet veel uitvoeren en was een onderkomen gaan zoeken bij haar familie te Goirle. Nederland was als neutraal land niet bij de eerste wereldoorlog betrokken. Dus kon Anna daar via het Rode Kruis vrij gemakkelijk informatie verkrijgen over de ziekte van Rie en over zijn ver-



Foto 4. Trouwfoto van Rie en Anna Aerts-Van de Lisdonk

Om grenadier *Heijmans Louis*

1^{er} RÉGIMENT DES GRENADIERS
II^e BATAILLON
ÉTAT-MAJOR

Ordre du jour au Bataillon

Au moment où le bataillon termine le plus dur épisode de guerre qu'il ait connu, depuis le début de la campagne, je vous adresse à vous tous, Officiers, Sous-officiers, Caporaux et Grenadiers de mon bataillon, l'expression de mon estime, de mon admiration et d'une gratitude, pour la belle attitude que vous venez de montrer au cours du terrible bombardement que nous avons subi pendant neuf heures et des dures journées qui ont suivi.

Vous êtes toujours dignes de la citation à l'ordre de l'Armée que vous avez conquise sous les ordres du Major Comte d'Oultremont, le 22 Octobre 1914, à l'assaut de Tervaele.

Depuis lors, étant bataillon de garde à Steenstraat, vous avez repoussé, tout seul, pendant trois heures et demie, le premier choc des Allemands dont vous avez arrêté plusieurs assauts au pont de Steenstraat, où votre première et héroïque résistance a permis au Régiment d'intervenir et de se couvrir de gloire.

A Diksmuide, vous avez stoïquement supporté le bombardement du 6 Septembre 1915.

A Boesinghe-Het-Sas, le 29-30 Mars 1917, vous êtes en la joie d'infliger de sévères pertes à l'ennemi et amener des prisonniers.

Nous attendions avec impatience le moment de fondre sur l'adversaire qui opprime cruellement les Nôtres restés au cher Pays envahi et vous venez de montrer, que si vous n'avez pu, malgré vous, donner votre vie pour reprendre notre sol natal, vous n'auriez pas hésité à vous laisser écraser jusqu'au dernier, plutôt que d'abandonner un pouce de ce peu de Belgique qui nous reste et que vous défendez avec rage depuis tant de mois.

Grenadiers du II^e Bataillon, les 16 et 17 Novembre seront pour vous des jours de gloire que vous avez payés par votre abnégation complète et hélas aussi, par le sang et la vie de nombreux et chers compagnons d'armes.

Le 20 Novembre 1917.

LE MAJOR A. E. M. COMMANDANT,
F. DEKEMPENEER.

Bataljon Dagorder

Op het oogenblik, dat het bataljon terugkeert van het zwaarste krijgsepisode dat het ooit doorstond sinds de oorlog begon, richt ik tot U allen Officieren, Onder-officieren, Korporaals en Grenadiers, den diepgemeenden blijk mijner hoogachting, mijner bewondering en mijner erkentelijkheid voor uw prachtige houding gedurende de schrikkelijke beschieting negen uren lang, die gij te 'doorstaan' hadt, en gedurende de hoogst moeilijke dagen die daarop volgden.

Gij blijft altijd waardig van de eeremelding aan het Legerdagorder, die gij gewonnen hebt, onder het bevel van Majoor Graaf d'Oultremont, op 22 Oktober 1914, bij den aanval op Tervaele.

Sedert dien, hebt gij, wanneer het bataljon op wacht stond te Steenstraat, geheel alleen gedurende drie uren en half, de eerste drukking der Duitschen weerstaan en verscheidene aanvallen tegengehouden aan de brug van Steenstraat, alwaar uw eerste en heldhaftige weerstand aan het Regiment toeliet ten plaats te komen en zich met roem te bekronen.

Te Diksmuide hebt gij met mannelijken moed de beschieting van den 6 September 1915 doorstaan.

Op 29-30 Maart, te Boesinghe-Het-Sas, hebben uwe uitverkorenen het genot gehad den vijand zware verliezen toe te brengen, en gevangenen te nemen.

Met ongeduld wachtten wij de gelegenheid af den vijand te lijf te gaan, die onmeedoogend onze dierbaren in 't Vaderland onderdrukt; doch gij hebt nu bewezen, dat, zoo gij uw leven niet hebt kunnen opofferen om 't Vaderland te heroveren, gij nochtans niet zoudt geaanzeld hebben, allen tot den laatsten toe, U te laten verbrijzelen, liever dan nog een duim toe te geven van dit laatste hoekje van België dat nog overblijft, en dat gij met razenden moed reeds zoo lang verdedigt.

Grenadiers van het tweede Bataljon, de 16 en 17 November zullen voor U wezen glorievolle dagen, die gij betaald hebt ten koste van uwe onverschrokken zelfopoffering, en behaas ook, ten koste van het bloed, ja zelfs het leven, van menige ons zoo lieve wapenbroeders.

Den 20 November 1917.

DE MAJOR STAF A. E. M. COMMANDANT,
F. DEKEMPENEER.

Foto 5. De tekst van het 'Bataljon dagorder'

blijf in Bern, want ook Zwitserland was een neutraal land. Sterker nog, Dr. Kreuger raadde haar aan doorheen het oorlogsgewoel naar Bern te komen om Rie in zijn genezingsproces bij te staan. Hij was er immers van overtuigd, dat haar aanwezigheid heilzaam zou werken. En zo geschiedde. Begeleid door het Rode Kruis trok Anna naar Bern. Zij reisde per boot naar Engeland, maar beleefde onderweg een aanval van een torpedoboot. Gelukkig slaagden de opvarenden erin om Liverpool te bereiken, weliswaar met een sterk gehavende boot. Het is wel opmerkelijk hoeveel zorg men besteedde aan die éne Belgische soldaat die dan nog ver weg in het neutrale Zwitserland doodziek lag, terwijl in ons land toch de jonge mannen bij bosjes de vuurlinie ingestuurd werden.

Vanuit Liverpool werd Anna per boot dwars door vijandig gebied naar Frankrijk gebracht. Zij bereikte daar Parijs en dan ging de reis met de trein verder naar Bern. Daar werd zij voor een aantal weken opgenomen in een Zwitsers gezin en zat zij dagelijks aan het ziekbed van haar man. Ongetwijfeld moet dat voor Rie een geschenk uit de hemel zijn geweest. Zijn herstel verliep echter maar traagjes, zodat hij pas na zes maanden samen met Anna naar een revalidatierusthuis te Parijs mocht vertrekken, ver verwijderd dus van het

oorlogsgeweld aan de IJzer. Daar verliep de revalidatie verder ook even traag. Ons verleden jaar overleden heemkundelid, Jan Heykants, wist ons te vertellen dat zijn vader, die oud-strijder uit de eerste wereldoorlog was, op een goeie dag bij toeval te Parijs Anna van 't Smidje tegenkwam op een pleintje. Louis Heykants was daar, ver verwijderd van het front, na een bloedig gevecht met de vijand aan de IJzer, met verlof gestuurd. Die veldslag van 16 en 17 november 1917 staat vermeld in het Bataljon Dagorder van 20 november 1917 van 'Majoor Staf Adjunkt Kommandant' F. Dekempeneer.

Het is duidelijk dat de ontmoeting van beide soldaten aanleiding gaf tot het opdissen van heel wat verhalen. Bovendien verkreeg Rie van Louis frontnieuws uit de eerste hand. Anna werkte te Parijs om in haar levensonderhoud te voorzien deeltijd in een fotoatelier. Jan Heykants diepte zelfs uit een oude schoendoos een pasfoto van Anna op die in het atelier te Parijs was gemaakt. Anna had die als aandenken aan Louis meegegeven. Ook voor Jan Heykants betekende deze foto heel wat, want al wat aan vader Heykants als soldaat herinnerde, had voor Jan de waarde van een relikwie.

Foto 6. Het stamcafé van Rie met op de foto de familie J. Bax-De Wit, eigenaars van het café.





Foto 7. Rie als 'pompier'

aankloppen voor allerlei klussen in verband met hun werktuigen, maar ook om hun paarden te laten beslaan. De hoefstal, ook travalje genoemd, heeft nog tot voor enige jaren voor de smidse gestaan. Maar meer nog: de boeren kwamen zelfs naar Rie met koeien die niet drachtig wilden worden om door hem vakkundig bloed te laten aftappen. Men kon bij hem ook terecht met een lekkende koffiekann of om zijn bos sleutels even te lenen als men zich thuis had buitengesloten. Een van zijn sleutels paste allicht in het slot.

Een smidse was in die tijd ook een belangrijke plaats voor het sociale gebeuren, een plaats dus waar het nieuws in geuren en kleuren werd verteld en besproken. De smid speelde daarbij zo'n beetje de rol van socioloog. Het was er immers lekker warm bij het vuur en de klanten hadden toen nog de tijd om op hun bestelling te wachten. Een paard vierkant beslaan duurde trouwens al gauw een uur. De 'stielmannen' van toen waren natuurlijk ook niet beducht voor een stevige pint of een 'witteke'. Zij gingen dus geregeld

Soldaat Rie herstelde dus langzaam van de zware ingreep en het zou nog tot midden februari 1919 duren vooraleer hij gedemobiliseerd werd. Niet gebroken, maar wel voor zijn leven door oorlogsleed getekend, zag hij na vier jaar en zeven maanden zijn geliefde Poppel terug. Hij ging wonen in het rijtjeshuis van zijn vader aan de Mierdsedijk, vlak naast de smidse die hij zelf vroeger had laten bouwen en die er nu nog steeds staat. Bij Rie en Anna werden twee kinderen geboren: Rudolf en Roza. Over hen zullen we het hebben in het derde onderdeel van het drieluik.

Rie was een authentieke dorpssmid die van alle markten thuis was. Als bouwsmid kon hij zijn klanten voorzien van ankers, duimen, hengsels, lood- en zinkwerk, enz. De boeren van Poppel, en die waren in die tijd nog talrijk, kwamen bij Rie

'op afspraak' in een café, meestal hun stamcafé. Rie van 't Smidje was op die regel helemaal geen uitzondering. Overigens had de smid een dorstig beroep waarbij het stof geregeld moest worden doorgespoeld. Trees De Wit, de bazin van café-winkel Jan Bax-De Wit, heeft in haar leven voor Rie menig pintje getapt en dat vast niet alleen tijdens de weekends. Rie moest er overigens niet ver voor lopen, want dat café stond op de plaats waar nu de KBC-bank (vroeger Cera) staat, vooraan op de Mierdsedijk. Het bleef niet bij cafébezoek, want het was bekend dat hij steeds een flesje jenever in de smidse had staan.

Uit hoofde van zijn beroep was Rie ook brandweerman. Op bovenstaande foto uit ca. 1934 zien we hem als commandant van de 'Poppelse vrijwillige pompiers'. Links van hem staat zijn zoon-

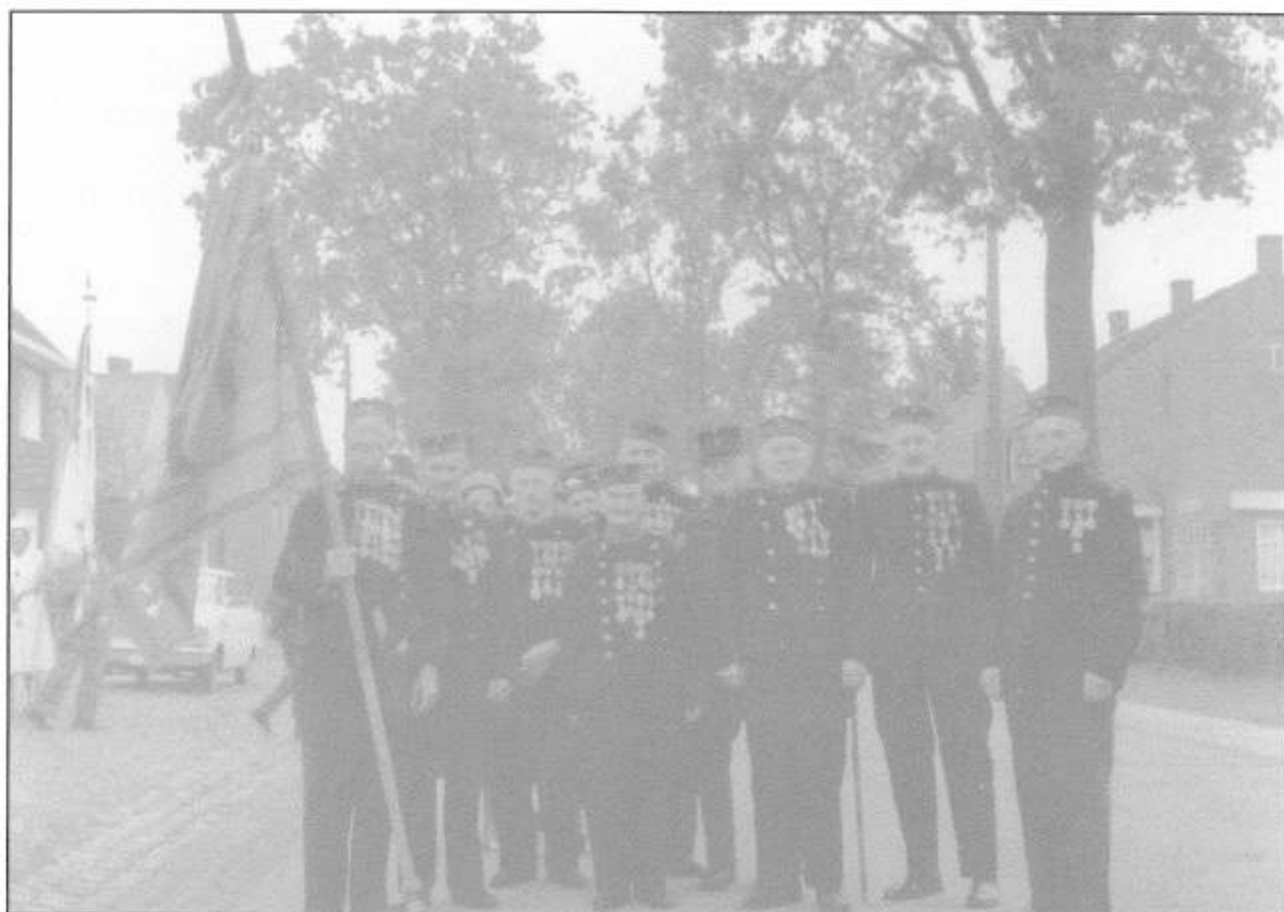


Foto 8. Oud-strijder Rie (derde van rechts met wandelstok) op een foto van rond 1950

tje Ruudje. Je merkt ook de rood koperen klaroen die diende om bij dag en nacht het hele dorp wakker te blazen als er brand was. Rechts op de foto staat Drikske Haagen die zijn leven lang buurman is geweest van de Aertsen.

Toen in mei 1940 de tweede Wereldoorlog uitbrak en de Duitsers in Blitzkriegstijl in een paar dagen tijd grote delen van ons land bezetten, wilde oud-strijder Rie niet thuis op hen wachten. Op 10 mei, - het centrum van Poppel werd toen gebombardeerd-, trok het hele gezin, samen met Jos Keyzers en Peter Bayens, in de volksmond Pierlewaai genoemd, per fiets op de vlucht in de richting van het Albertkanaal. Zij waren er immers van overtuigd, dat de Duitsers daar niet over zouden geraken. Het pakte wel anders uit. Om de Duitsers voor te blijven belandden zij al gauw in de 'Vlaanders' en zelfs bij de Franse grens. Daar maakten Keyzers en Bayens rechtsomkeer. Het gezin Aerts trok verder en kwam via Calais, Rouen en Orleans al fietsend aan te Poitiers. Daar stap-

ten zij op de trein naar Bordeaux. In deze stad werden zij tijdelijk door burgers opgenomen om daarna in een barak te worden ondergebracht. Zij werden tewerkgesteld in de verdedigingsgraafwerken rond een vliegtuigenfabriek. Toen op 22 juni Frankrijk capituleerde, viel het werk stil en overmande hen moedeloosheid en onzekerheid. Zoon Ruud besloot met drie kameraden vervoegd met de fiets terug te keren naar huis. Voor Rie, Anna en Roza zou het nog duren tot september vooraleer zij weer op Poppelse bodem zouden staan. Ruim vier maanden had dus de doelloze vlucht geduurd. Terug thuis beseften zij wel dat zij in feite van de klaver naar de biezen waren gefietst. Toen in mei 1945, na vier gruwelijke oorlogsjaren, het Duitse leger verslagen was en er weer vrede kwam in een verarmd en ten dele in puin geschoten Europa, had Rie de kaap van 65 overschreden en was hij dus pensioengerechtigd.

Hier zijn nog negen oud-strijders, - dus, uit de eerste wereldoorlog-, te zien met Rie Mateusen als voorzitter van de zogenaamde 'oude en jonge strijders'. Zij hebben er de originele uniformen nog eens voor gehuurd en aangetrokken. Rie Mateusen vertelde dat hij als postbode op de dag



Foto 9. De oud-strijders op het kerkhof van Poppel

van de foto's morgens om 5 u. naar de post ging en toen Rie al in zijn uniform door de Dorpsstraat zag paraderen.

In haar brief vertelt Rosa, dat in 1963 aan de Leuvense universiteit in de faculteit geneeskunde tijdens de colleges het verhaal werd verteld van een Belgische soldaat die tijdens de eerste wereldoorlog in Zwitserland door de befaamde professor Kreuger als een van de eersten aan de maag werd geopereerd. Deze laatste zou te Leuven herhaaldelijk navraag hebben gedaan naar zijn gewezen patiënt. Toen zei een student uit onze streek dat hij die man kende. Via vader Van Baelen is toen contact opgenomen met Rie. Hij werd naar Leuven gevoerd om röntgenfoto's te maken van zijn maag en om diverse onderzoeken te ondernemen in verband met de professionele opleiding van de studenten. Aan Rie werd ook de vraag gesteld welke medicijnen hij de laatste 45 jaar had genomen, waarop hij parmantig in zijn broekzak graaide en er een klapdoosje uithaalde met ... sodaklontjes. Al die jaren had hij namelijk elke

oprisping van zijn maag weten te onderdrukken met een klontje huishoudsoda. Elke ochtend liep Rie thuis langs de 'gootsteen' om zijn doosje te vullen met klontjes soda uit het kilo-pak dat Anna gebruikte voor het schoonmaken van potten en pannen. Hij dronk ook veel melk. Roza denkt in haar brief nog zeer dankbaar terug aan de familie Wies Schellekens die dagelijks zorgde voor zo'n vier à vijf liter melk tegen een vriendelijk prijsje. Verder op tijd en stond een goeie pint drinken en "de mensen niet lastigvallen met eigen leed" was het levensdevies van Rie van 't Smidje.

De oud-strijders op het kerkhof van Poppel. Dit is wellicht een van de allerlaatste foto's waarop Rie te zien is. Hier staan de oud-strijders met z'n negenen, die nog van de 38 zijn overgebleven, voor het grote kruis op het kerkhof van Poppel. Zij staan rechtop in 'geef-acht-houding' bij de graven van hun vrienden-oudstrijders.

Een goed jaar later zou Rie op deze plek zelf begraven worden.

(Wordt vervolgd)

Jos Nooyens en Laurent Woestenburg

Bezers van ons tijdschrift reageren...

1. De vliegtuigcrash te Weelde, jg.6, nr.21, september 2001

"Aangaande het neerstorten op 13 mei 1943 van een Engels vliegtuig op de bakkerij van de familie Van Tigchelt kan ik u de ware weergave der feiten geven.

's Nachts werden wij wakker door een abnormaal zwaar geluid veroorzaakt door een vliegtuig dat naar Ravels-Eel vloog. Daar keerde het al brandend terug. U kan begrijpen dat wij angstig waren dat het zou neerstorten aangezien het brandde. Het is driemaal naar Ravels-Eel gevlogen, over een stuk van de parochie Sint-Jan en vervolgens naar de Koning Albertstraat waar het ook werkelijk door het huis van bakker Van Tigchelt is gevlogen. Wij dachten dat de kerosine aan de oorzaak lag van de hevige brand in de bakkerij. Een stuk van het vliegtuig is vervolgens verder gevlogen door de zagerij om te belanden in de daar achterliggende wei. Boer Bax en zijn vrouw, mijn ouders en ik stonden naast de schuur bij Adriaan Bax te zien en wij zagen hoe het voorste brandend stuk met de propellers in de wei belandde.

's Anderendaags hoorden wij wat er gebeurd was. Het dochtertje van Rik Van Tigchelt was overleden, een nichtje zwaar verbrand. De vrouw werd daarenboven zeer zwaar verbrand naar het klooster van de zusters gebracht die een bed in de gang hadden geïnstalleerd. Dokter Van Baelen is er bij gebleven tot het uur van overlijden. Naar verluidt heeft zij niet geleden. Enkele piloten zijn uit het vliegtuig gearachuteerd. Slechts één van hen kon door toedoen van Sjat Van den Heyning ontsnappen. Deze piloot was destijds ondergedoken in een bietgroeve bij boer Bax in de Meir. Mijn broer Jef raadde mij aan langs het Laar naar de Meir te rijden om boer Bax te bereiken. Voor de boerderij was een lang smal weggetje waar ik moest zijn om zogezegd aardappelen te kopen. Aan Bax vroeg ik een schort en een kruiwagen en tevens waar de piloot zich bevond om alzo naar de bietgroeve te gaan waar de piloot verborgen zat. Ik heb zo goed mogelijk uitgelegd dat we

hem 's nachts kwamen halen. 's Nachts zijn Laurent Hermans en Jef Swaan de piloot gaan halen om hem naar boswachter Lemberg op de Kievit te brengen en waar Jules Cornelissen hem opwachtte. De piloot had schrik en wilde absoluut terug naar de bietgroeve. De nacht nadien is Jules hem met een andere persoon uit Baarle-Hertog komen, halen. De Duitsers hadden Sjat Van den Heyning gevangen genomen en in Turnhout geïnterneerd. Hoe lang hij daar gezeten heeft is mij onbekend, maar hij heeft alleszins niets verklikt.

Om geen argwaan te wekken mochten we volgens Jef niet naar de begrafenis gaan van het getroffen gezin. Enkele dagen later zijn Duitse soldaten in parademars naar het stuk vliegtuig gaan zien."

Josephine Swaan

2. Het dagboek van Adriaan Kolen, jaargang 7, nr. 25, september 2002

"...Dit lijdzame trage verhaal geeft een goed en onvervalst tijdsbeeld.

Het verhaal over de vlaseelt in onze streek heeft me steeds verrast. Hetzelfde heb ik meermaals gehoord van oudere mensen. De toponymische verwijzingen zijn u wel bekend. Zelf heb ik herhaaldelijk werktuigen in die zin tegengekomen, o.m. de vlasbraak en hekels in alle vormen. De vlasbraak werd ook gebezigd om kempstokken te breken. Kemp en tabak waren wel enigszins verboden vruchten. De vezels werden gebruikt om zelen te zwengelen, het strooisel werd gebruikt in de potstal en het zaad werd gemengd in het vogelzaad. De vogeltjes zongen er in extase van, het kon bij manier van spreken aangewend worden als zangzaad voor koekoeksklokken. Sommigen mengden het kempzaad in hun pijptobak en waren dan zeer gelukkig. U ziet, niets nieuws onder de zon.

Over weefgetouwen heb ik ook verhalen gehoord. Ik heb er nooit één kunnen ontdekken ter plaatse. Dat de boeren hun vlas naar Brugge voerden is

mij niet bekend. Vermoedelijk reden zij naar Kortrijk, en van daar misschien de uitdrukking "Van Kortrijk komen", d.w.z. van een kale reis terugkomen. Liever nog: ik weet van niks, ik kom recht van 't Bedaf. De reis is alleszins korter.

Over "koeien met een schakel om den poot". Kolen duidt hier op een alaam dat 'tuier' genoemd wordt. De smid vervaardigde de tuier met de gebruikelijke zin voor schoonheid en functionaliteit. Een koe was waardevol en een beetje heilig. Veschuere, uitgave 1941, geeft geen bruikbare interpretatie. Hij was ook een stadsmens, bovendien van Turnhout afkomstig. Van Dale, 4^e uitgave 1898, jawel, vermeldt: tuier: band- paal-. De oude van Dale verloochende zij afkomst niet.

U zal me wel niet kwalijk nemen dat ik naar oude woordenboeken verwijs. Ik heb namelijk atavistische neigingen, zeggen mijn dochters. Ze hebben trouwens mijn hedendaagse woordenboeken ontleend en niet teruggebracht. Ik koop er geen nieuwe meer daar zij om de haverklap dienen aangepast te worden, tot meerdere inkomsten van de notabele leden van de boekdrukkersgilde. Wat niet belet dat met het woord tuier een mooi letterkundig, evenwel atavistisch, bruikbaar gegeven ter hand gesteld wordt. Ik zal dan maar stilletens verder aantuieren.

Verhaal: Vraagt het varken aan de koe: "Waarom worden wij zo slecht aangezien, spreekt men over 'vuil varken' en zijn wij van geen tel, en zelfs met alle kwaad van de wereld beladen?"

Na lijdzaam nadenken antwoordt de koe: "Beste varken, ik denk dat de mensen het nogal voor de koeien hebben omdat wij geven terwijl wij leven." Daarom wordt een koe getuierd. Het uur van het varken is geteld wanneer het een zeel om zijn poot krijgt."

Met heemkundige groeten,

Jef Huysmans (Brasschaat)

3. De veldslag te Poppel, jaargang 7, nr.25, september 2002

"Hartelijk dank voor de twee exemplaren die u

ons bezorgde van nr. 25 van het tijdschrift "De Drie Goddelijke Deugden.(1)

Ingesloten vindt u trouwens een foto die werd gemaakt toen we tijdens een omvangrijke *Battle Field Walk* in augustus even halt hielden aan het monument te Poppel. Mogelijk is deze foto interessant voor het archief van uw kring. Afgebeeld is de Britse veteraan John Mulinder van het *4th Battalion the Lincolnshire Regiment*. Zoals ik reeds doorgaf voor uw artikel was zijn bataljon begin oktober 1944 hoopvol vertrokken uit Poppel op weg naar Tilburg, maar iets ten zuiden van Goirle liep het grondig mis. Ze moesten zich nog dezelfde avond een heel eind terugtrekken, tot kort bij de Belgisch/Nederlandse grens waar het geregeld tot verwarde gevechten kwam. Toen deze *Lincolns* zich in de ochtend van 7 oktober opstelden voor een desperate tegenaanval ten oosten van de hoofdweg, waren er van Johns peloton met een theoretische sterkte van zo'n 35 personen nog slechts 16 overgebleven. Drie van hen verdien-den overigens de *Military Medal* tijdens de harde gevechten in de grensstreek. John Mulinder kreeg zelf ook een stuk metaal, maar dan van een heel andere aard. Hij werd immers bij de tegenaanval gewond door een scherf van een handgranaat die zijn voet doorboorde. John werd in eerste instantie opgelapt in de buurt van het douanekantoor en waarschijnlijk kort daarop- dus nog op 7 oktober 1944- per ambulance afgevoerd naar een veldhospitaal bij Ravels of Weelde. Heeft er iemand van jullie heemkundekring een idee waar dit Britse militaire ziekenhuis indertijd zijn tenten kan hebben opgeslagen? (2) Mogelijk in een gemeenteschool of een ander openbaar gebouw en misschien wel in de buurt van de militaire begraafplaats waarover we het al eerder hebben gehad. Het lijkt er trouwens sterk op dat John Mulinder tijdens zijn korte tocht in de ambulance het gezelschap kreeg van een ernstig verbrande overlevende van de Duitse tank die dezelfde dag rond Nieuwkerk was uitgeschakeld door Raymond Stretch (3) en zijn crew! Uiteindelijk verbleef soldaat Mulinder een 7-tal weken in een hospitaal in Antwerpen. Beschikt jullie kring overigens over een foto van de grenskantoren zoals die anno 1944 ten noorden van Poppel te vinden waren? (3). Zoja, dan zou ik daar graag een kopie van ontvangen voor deze Britse veteranen.

Voor begin mei volgend jaar staat er overigens alweer een bezoek door een Engelse oud-strijder op het programma. Het gaat om Stan Faulconbridge die diende in het regiment verken- ners van de 49^{ste} Infanteriedivisie. Stan heeft net als Raymond Stretch en John Mulinder enkele benauwde uren gekend ten noorden van Poppel. Het is echter wel opvallend dat er van zijn regi- ment géén soldaten op het monument in jullie gemeente vermeld staan hoewel er zeker een paar in de acties rond Poppel zijn omgekomen. Het 49th Reconnaissance Regiment lijkt echter steeds zoveel mogelijk van hun gesneuvelde strijd- makers op één bepaalde plaats te hebben gecon- centreerd, soms vele kilometers achter het front. Het is op dit moment voor mij niet duidelijk waar de in jullie regio omgekomen verkenners tijde- lijk werden begraven (4).

Mogelijk komen we volgend jaar ook met deze veteraan even langs in de derde bult van de Noorderkempen."

Francis Huijbrechts (Hoogstraten,)

(1) Samen met een collega van hem leverde de heer Huijbrechts de basisinformatie aan voor het artikel "De veldslag te Pop- pel". Daarvoor kregen ze ieder een exem- plaar van het nummer 25 van ons tijd- schrift.

(2) Wij vernamen intussen, dat gewonde sol- daten en burgers verzorgd werden in Emmaüs te Weelde.

(3) Wie over zo'n oude prentkaart beschikt, mag er door ons een kopie van laten ma- ken. Bezorgen aan Laurent Woestenburg a.u.b.

(4) Kent iemand deze informatie, dan graag een seintje aan Laurent Woestenburg.

Foto 1. De Britse veteraan John Mulinder van het 4th Battalion the Lincolnshire Regiment bij het Poppelse oorlogsmonument



Poppel was een veilige halte in de escape-line in wereldoorlog 11

Het verhaal van vier jaar verzetswerk van Miel Heykants

In maart 1982 bundelde Ed Brok uit Goirle een reeks van 12 bijdragen die hij van augustus 1981 tot en met januari 1982 had laten verschijnen in het weekblad Goirles Belang. Ze handelden over de escapeline (ontsnappingslijn) voor geallieerde piloten van Coevorden naar Lissabon tijdens de tweede wereldoorlog. Het hele verhaal leest als een roman. De reeks geeft het verhaal weer van de activiteiten en wederwaardigheden van de Nederlandse en de Belgische deelnemers aan de grens tussen Goirle en Poppel. De piloten waren overlevenden van door de Duitsers neergehaalde vliegtuigen, meestal boven het noorden van Nederland. Die escape-line liep van het Nederlandse Coevorden via Goirle en Poppel/Baarle-Hertog naar Antwerpen, Parijs en zelfs tot Lissabon. Daar werden de piloten dan opgepikt door een Engels vaartuig om teruggevoerd te worden naar de plaats waar zij opgestegen waren. Uiteraard speelden in die lange tocht de grensovergangen een zeer belangrijke rol. Eén van die 'passages' was die tussen Goirle en Poppel. Daar dienden uiteraard de Nederlandse en Belgische leden van het verzet samen te werken. De hoofdrolspeler aan de Nederlandse kant was de in Helvoirt in 1905 geboren Goirlenaar A.J. van Broekhoven. Aan de Belgische kant was dat Miel Heykants uit Poppel (Nieuwkerk).

Een Belgische professor vond te Brussel afschriften van onderscheidingen die aan van Broekhoven waren toegekend voor zijn aanzienlijk verzetswerk tijdens de oorlog 1040-1945. Deze laatste was al van voor de oorlog oppervachtmeester in Goirle, waar hij in 1936 was komen wonen. Die Brusselse informatie was voor Ed Brok voldoende om de hele geschiedenis van enkele jaren risicovol verzetswerk op te sporen en op papier te zetten. Van Broekhoven was weliswaar een onverschrokken verzetsstrijder geweest, toch was hij na de oorlog opvallend stilzwijgend gebleven over zijn

exploiten. Tot Ed Brok er eindelijk in 1972 in slaagde om hem aan de praat te krijgen. Het resultaat daarvan werd dus de hierboven vermelde serie van 12 uitvoerige bijdragen in het Goirles Belang.

Wij waren geboeid door de lectuur ervan en vonden dat de rol en belevenissen van de Poppelaar Miel Heykants verdienen om eruit gelicht en gepubliceerd te worden. Dankzij de toelating daartoe van Het Goirles Belang en de auteur hebben wij Miels verhaal in verkorte vorm kunnen herschrijven..

Wij zijn de auteur en het Goirles Belang zeer dankbaar voor de bereidwillige medewerking die zij in deze verschaften.

Nieuwkerk en de grens

Als Belgische medespeler woonde Miel Heykants in zijn boerderij op Nieuwkerk erg strategisch. In dat uiterst noordelijke stukje van ons land woonden haast geen mensen, de afstand naar het centrum van Poppel bedroeg enkele kilometers en de boerderij van Miel stond op slechts enkele meters van de grens. Bovendien was de omgeving rijk voorzien van bosschages waarin de medespelers van de erdoor lopende 'doelpaden' gretig gebruik konden maken. Toch bleef het werk dat van Broekhoven en Miel deden bijzonder gevaarlijk.

De eerste twee piloten

Midden in de zomer van 1942 ontmoette A.J. van Broekhoven in het gemeentehuis van Goirle ene Piet Hornman. Deze laatste sprak hem aan met de vraag of hij geen mogelijkheid zag om twee Canadese piloten stiekem over de grens te krijgen. Hornman suggereerde daarvoor ook contact op te nemen met de Belgische Witte Brigade.

Hoewel van Broekhoven voor zulke zaken maar matig interesse had, toch besloot hij 's anderendaags per fiets naar Nieuwkerk te trekken, want daar kende hij Miel Heykants. Van deze man wist hij ook, dat hij zich zeker wel met dat soort van illegale activiteiten onledig hield. Bovendien vond van Broekhoven, dat Miel op een heel interessante plaats woonde om in de smokkel van die piloten een handje te helpen. Daar kwam hij tevens te weten dat Miel in nauw contact stond met Mieke Pauw uit Baarle-Hertog. Zij was de moeder van Alfons Cornelissen, de voormalige burgemeester van Baarle-Hertog. Van Broekhoven ontmoette Mieke ten huize van Miel en maakte met haar bindende afspraken voor de overbrenging van de twee Canadezen. Het zouden de eerste twee van een reeks van 107 piloten worden. Mieke was een overtuigde verzetsstrijdster. Zij wist er op haar beurt van Broekhoven van te overtuigen om van dat moment af voort mee te spelen in de sluikse overbrenging van piloten. Daarmee was de escapeline aan de grens geschakeld.

De grens, een veelbetreden terrein

De dertiger jaren waren in België gekenmerkt door een enorme inflatie, omdat het land de goudstandaard had losgelaten. Nederland deed dat niet met gevolg dat de Belgische producten zeer goedkoop werden voor de Nederlanders. Zo kwam er onder meer een stroom van dronkaards op gang, allemaal Nederlanders die zich in België te goed kwamen doen aan goedkope likeuren en alcohol. Honderden mensen werden zo bekeurd en tientallen fietsen in beslag genomen. Op de duur ontstam de Nederlandse staat van alwie voor dronkenschap 'gepakt' was, de uitkering die ze tot dan van de Nederlandse staat hadden gekregen.. Vooral veldwachter Jan-

sen toonde zich in die grensprocessie onverbiddelijk. Dat betekende meteen ook, dat de grens voor de mensen toch echt niet meer een magische onbekende was. Met andere woorden: de grens was een platgelopen gebied geworden. En dat kwam tijdens de oorlog goed uit als er gesmokkeld moest worden.

Een lange tocht

De piloten die het er na het neerhalen van hun vliegtuig levend afbrachten, moesten een uitzonderlijk lange tocht ondernemen vooraleer zij terug in hun thuishaven waren. Uiteraard verliep die met veel hindernissen en risico's. Immers, de meesten onder hen werden neergeschoten boven Noord-Oost-Nederland. Eens zij met hun valscherm 'geland' waren, dienden zij zich te verbergen in het struikgewas, moesten uiteraard hun



Foto 1: Miel Heykants

valschermen en belastend materiaal ergens 'be-graven' en dienden dan uit te kijken naar betrouwbare Nederlanders van ter plaatse om in de escape-lijn te kunnen worden opgenomen. Als zij daarin slaagden, trokken zij via Coevorden per twee of drie richting het Zuiden. Het openbaar vervoer genoot daarvoor hun voorkeur. Vooral de trein was populair, omdat de afstanden dan sneller werden overbrugd. Toch leverde de reis per trein extra controlegevaar op. Een truc die de Britse, Canadese of Franse piloten daartegen gebruikten, was breedvoerig met de krant 'Volk en Vaderland' voor de neus te gaan zitten en net te doen alsof ze diep in de lectuur verzeild waren. Die treinreis liep tot Tilburg. Daar werden zij opge-wacht door medewerkers in de escapeline. Om de ontmoeting gemakkelijk te maken gebruikten zij ook daar weer de krant 'Volk en Vaderland' als herkenningsteken. Van het station ging het dan naar een woning aan de buitenkant van de stad (bij het dierenpark). Daar kregen zij allerlei instructies over hoe zij zich moesten gedragen en dienden zij te wachten op de valse papieren. Ook werden zij daar voorzien van Belgisch en Frans geld.

De grensovergang tussen Goirle en Poppel was

eerder zwak bewaakt, zodat daar de escapelijn in de regel tamelijk vlot verliep. Van Broekhoven nam deze overgang vanaf midden 1942 voor zijn rekening. De eerste tocht liep over de nogal een-zame Nieuwkerkse Dijk, maar later gebruikten zij de volgens van Broekhoven betere Poppelseweg. Het duurde ongeveer 45 minuten om op het bos-pad rechts van de Poppelseweg te geraken. Van daar ging het dan recht naar de villa van gravin Jambline de Meux op Nieuwkerk te Poppel. Vol-gens van Broekhoven was dit echter ondanks de mindere bewaking toch wel een bijzonder gevaar-lijke route. Feit was evenwel, dat dame Jambline de Meux op een actieve wijze het verzet steunde. Haar huis was dus een uitstekende aanlegplaats. Daarna trok het gezelschap naar een punt van af-spraak met de Witte Brigade, waar Mieke Pauw en haar medestanders de rol overnamen. Afge-sproken was dat in geval zij zouden 'gepakt' wor-

Foto 2. Het gezin Johannes Petrus Heykants x Maria Cornelia Meyvis. Met op de bovenste rij van l. naar r. Rik, Miel, Louis, Jef, Jan, Cornelis, Adrianus en Christianus. Op de eer-ste rij zien we onder andere Mina, Lies, Lien en Anna.



den van Broekhoven zou zeggen dat de piloten smokkelaars waren die zij gevat hadden en die zij naar het grenskantoor brachten. Van Broekhoven heeft deze tocht zeker vijftig keer moeten ondernemen. En telkens weer moest hij uiterst voorzichtig zijn. Zelfs moest hij vooraf even gaan kijken of hij zelf niet geschadwd werd.

De rol van Miel Heykants

Miel was dus landbouwer van beroep in het vrij eenzame Nieuwkerk. Hij was niet alleen een belangrijke schakel in de internationale lijn voor pilotensmokkel, maar hij stond tevens garant voor de persoonlijke veiligheid van van Broekhoven zelf. Het heeft steeds goed geklikt tussen die twee, zodat hun samenwerking zelfs vier jaar standhield. Hij was eigenlijk via zijn broer Frans in contact gekomen met van Broekhoven en de escapeline. Terwijl Miel actief in de Witte Brigade meewerkte, was Frans een bekende smokkelaar. En dat wisten ze in Goirle ook maar al te goed. Miel had met de smokkel-affaire van zijn broer helemaal geen problemen, want op die manier trok Frans een rookgordijn op voor de activiteiten van Miel.. Toen van Broekhoven ten huize van Miel met Mieke Pauw de afspraken maakte voor de

Foto 3. Met dergelijke 'Grenzkarte' kon Miel naar Goirle reizen, officieel om 'zijn gronden te bewerken'...

overtocht van de eerste twee piloten, zaten bij Miel op de zolder twee Engelse spionnen met een geheime zender. Van daaruit controleerden die de veiligheid van de route. In Londen stond de boerderij van Miel dan ook ingekleurd als een betrouwbare schakel in de lijn Coevorden-Lissabon. Mieke Pauw die met de marechaussees Gerritsen en Van Gestel al ruim een jaar illegaal actief was, gaf de instructies. De piloten moesten vanuit Goirle via de Zandstraat en het Karrepad naar de bosschages nabij de woning van Heykants gebracht worden. Na een hele reeks van paden en doorgangetjes in de Doolhof, zoals zij die noemden, te hebben doorkruist zouden de piloten op

		GRENZKARTE GRENSKAART	
Dem/der Voor	{	<i>HEIKANTS</i>	(a)
geb. in geboorte te	{	<i>Samuel Hoops</i>	(b)
am op den	{	<i>8 Mei 1903</i>	
Staatsangehörigkeit nationaliteit	{	<i>Pöppel</i>	
wonende te	{	<i>Hollander</i>	
wird die Einreise nach den Niederlanden gestattet zwecks geldig voor toegang tot Nederland, ten einde	{	<i>Pöppel</i>	(c)
auch ausserhalb eines Grenzübergangs; nur bei dem(n) Grenzübergangen(en)	{	<i>Pöppel</i>	(d)
ook buiten een grenspost; slechts bij de(n) grenspost(en)	{	<i>E. Heikant</i>	
ausschliesslich zum Aufenthalt in der(n) Gemeinde(n) uitsluitend voor verblijf in de gemeente(n)	{	<i>Sorbe</i>	
und auf dem(n) öffentlichen Weg(en) von der Grenze an nach dort, einschliesslich der Gebäude usw., längs dieser(r) Wege(s); auch ausserhalb der öffentlichen Wege; für die Dauer von jeweils 24 Stunden.	{	<i>19-10-1903</i>	(f)
en op de(n) openbare(n) Weg(en) van de grens daarheen, met inbegrip van de gebouwen enz., langs deze(n) weg(en); ook buiten de openbare wegen; voor den duur van telkens 24 uur.	{	<i>19-10-1903</i>	(g)
Gültig bis Geldig tot	{	<i>19-10-1903</i>	(e), 19-10-1903
		Der Bürgermeister De burgemeester	in te
		<i>Pöppel</i>	
		<i>Meyer</i>	(g)

K 1167

gewacht worden door Miel of zijn vrouw Anna. Als herkenningsteken dienden zij een lichte doek om de hals te dragen en bij de ontmoeting gold op de even dagen het wachtwoord 'Antwerpen-Brussel' en op de oneven dagen 'Brussel-Antwerpen'.

Toen van Broekhoven met deze afspraken terug naar Goirle ging, vertrokken de twee spionnen van de boerderij van Miel. Zij beloofden echter dat zij vier weken later met een vliegtuig boven de boerderij zouden komen rondcirkelen. En inderdaad, precies vier weken later vloog een vliegtuig drie keer zeer laag in het rond boven de Zandstraat, het Karrepad, de villa van gravin Jamblin-De Meux en het huis van Miel Heykants. Voor Miel en Anna betekende dit, dat er ergens vlakbij een regelmatige vliegverbinding moest bestaan tussen het bezette Belgisch-Nederlandse gebied en het 'Witte Albion'.

Met de medewerking van de gravin

Het Belgische haltepunt was dus de boerderij van Miel en Anna Heykants. Daar kwamen de piloten op verhaal voor ze de volgende tocht zouden ondernemen. Als de weersomstandigheden slecht waren of als Mieke Pauw niet tijdig kon arriveren, ging Anna naar de gravin. Deze Franstalige dame sprak ook wat Engels en kon op die manier al pratend de wachttijd van de piloten overbruggen. Miel en Anna hadden immers het probleem dat zij geen Engels spraken. De gesprekken gingen dan over alles en nog wat. Dat was voor de jonge piloten vaak een welgekomen en boeiende geruststelling. Vaak profiteerde Anna ervan om van de piloten-beschermelingen adressen te verkrijgen. Dit was natuurlijk uitermate riskant. Daarom verborg zij die adressen angstvallig in de afvoerpijp van een waterpomp. Jammer genoeg zijn bij de brand die door de bombardementen van september 1944 de hele boerderij verwoestten (zie verder), de adressen van niet minder dan 72 piloten verloren gegaan. Voor de gravin was het kennelijk een genot om zich te onderhouden met die mensen, want zij heeft haar rol van conversatiegenote zelfs 36 keer gespeeld. Wie echter van die gesprekken nooit getuige was, is Miel. Hij stond namelijk dan stevast, met de arm op de putring geleund, te staren over de omgeving. Zijn rol was dan waakzaam op de uitkijk te

staan om te zien of er geen gevaar was, ofwel of Mieke Pauw nog niet in het zicht was.

In de rol van Mieke

Soms kwam Mieke niet opdagen en waren Gerritsen en Van Gestel evenmin van de partij. Dan nam Miel de piloten zelf te voet mee naar Oud-Turnhout. De bus van de lijn Poppel-Turnhout durfde hij niet nemen, want daar was het controlegevaar te groot. Dus, maar te voet op weg! De tocht ging dan door velden en beemden om midden in de nacht op zijn bestemming aan te komen. Hij zorgde er wel voor dat hij 's morgens alweer op zijn hoeve terug was. Later vertelde Mieke Pauw hem dan wel wat de oorzaak was van haar afwezigheid. Van Broekhoven heeft daar echter nooit enige weet van gehad.

Nog andere vluchtelingen

Ook *jonge Nederlanders* die naar Engeland wilden om daar tot geheim agent te worden opgeleid, geraakten in een eigen escapeline. Die smokkel noemde men het 'Engeland Spiel'. Als zij dan opnieuw boven Nederland gedropt werden, liep dat faliekant af, want in de kortste keren geraakten zij spontaan in de klauw van de Duitsers. Het is namelijk achteraf gebleken, dat de hele opzet met de geheime agenten een verraden spel was.

Vanaf 1943 kwamen bovendien via een geheel andere lijn bij Miel en Anna ook *Hollanders* toe. Dat was het werk van de 'kommies' van Duivenvoorde. Deze onverschrokken man was niet zo omzichtig als van Broekhoven. Hij leverde meestal berooide Hollanders af met de boodschap dat zij naar Engeland moesten.. Miel zorgde dan voor kleding en geld en zette hen op de lijnbus naar Turnhout. Daar bleven ze dan een tijdje. De Witte Brigade zorgde daarna voor de overbrenging naar een oude boerderij te Appeltern. Deze plaats lag immers vlakbij een illegaal landingsterrein waar geregeld kleine Britse toestellen landden om mensen op te halen. Omdat deze 'Hollandse Lijn' niet zo professioneel opgezet was als de escapelijn Coevorden-Lissabon was Miel daar niet zo gelukkig mee. Immers, het gevaar was zo ook voor zijn eigen

escapeline veel groter. Bovendien was een rechtstreeks gevolg ervan, dat zijn waakzaamheid dreigde te verslapen.

Zelfs hield het met de piloten en de krijgsgevangenen ook nog niet op. Er bestond in Goirle namelijk ook nog een jodenlijn. Geregeld werden *Joden* tegen een forse betaling voorzien van illegale papieren. Zij werden daarna op de bus Tilburg-Turnhout gezet. Zij konden ongehinderd over de grens dankzij de omgekochte Duitse officier Schmitz die vrije doorgang waarborgde, uiteraard ook weer tegen betaling. Tot het eens misliep en Schmitz wegens omkoperij werd doodgeschoten. Maar bij deze smokkel was Miel zelf niet direct betrokken.

De grensovergang tussen Goirle en Poppel werd tevens gebruikt voor de smokkel van ontsnapte Franse en soms ook Poolse *krijgsgevangenen* die door de Witte Brigade werden opgevangen en verder begeleid. Bekend is dat op die manier bijna 900 gevangenen via Goirle over de grens zijn gekomen. Bij dit illegale transport waren ook wel ervaren smokkelaars (o.a. tabakssmokkelaars) betrokken. Die smokkel gebeurde op een zeer vernuftige wijze met een zeer lang touw. Voorop liep een smokelaar met het uiteinde van het touw in de hand, dan volgden tot zelfs wel 35 krijgsgevangenen, eveneens met de hand aan het touw en achteraan liep de tweede smokelaar. Zo kon niemand verloren lopen. Voor van Broekhoven en Miel van de escapeline waren natuurlijk de piloten veel belangrijker.

10 september 1944, fataal voor Mieke Pauw

Het 'smokkelwerk' was voor Mieke Pauw jarenlang voortreffelijk verlopen. Tot zij op een onverwacht moment samen met de twee wachtmees-

ters Gerritsen en van Gestel op heterdaad betrapt werd. Aan de basis daarvan lag een dienstmeisje van de Baarlese puddingfabrikant Bergère. Zij was namelijk verliefd geworden op een Duitse militair. Onder druk gezet vertelde het kind al wat ze gehoord en gezien had in verband met plaatselijke geheime verzetsactiviteiten, ook die van Mieke Pauw. Het gevolg was dat Mieke van haar bed gehaald werd en dat de twee wachtmeesters Gerritsen en Van Gestel ook gearresteerd werden. Alle drie werden zij op de Galderse Hei gefusilleerd. Miel en van Broekhoven hadden geluk dat deze verraadpartij pas in september 1944 plaatsvond. Want uitgerekend toen kwam de geallieerde opmars er snel aan. De Duitsers konden namelijk niet meer tijdig de hand leggen op de gege-



Foto 4. Mieke Pauw

vens in verband met beide verzetsstrijders. Zoniet zouden ook zij ongetwijfeld op staande voet gefusilleerd zijn geworden.. Het nieuws van Miekies terechtstelling verspreidde zich razend vlug. Uit lijfbehoud dook van Broekhoven meteen onder. Miel en Anna daarentegen bleven gewoon thuis. Alleen als er onraad dreigde doken zij onder in 'de Doolhof' van het houtgewas in de buurt. Gelukkig bleven de geallieerden niet lang weg.

De boerderij verwoest

Stan Heeren, de in Poppel zeer bekende transporteur, was bij Miel ondergedoken uit vrees voor de gevechten die met de komst van de geallieerden zouden gepaard gaan. Gelukkig vertrok hij op de laatste vrijdag van september 1944 terug richting het centrum van Poppel, want in de nacht van vrijdag op zaterdag werd de hoeve van Miel door brisantbommen geheel verwoest. Totaal geruïneerd moesten zij elders hun toevlucht zoeken. Voor de eerste dag vonden zij die bij de gravin. Op zondagmiddag besloten de Duitsers om de familie Heykants te evacueren naar Goirle. Geheel berooid kwamen zij bij de familie Guus van Leent toe. Van een Goirlenaar kregen zij kleding en andere hoognodige zaken. Een week later werden zij ondergebracht in het zusterklooster (nu: Verpleeghuis St. Elisabeth). Daar verbleven zij twee weken, tot aan de bevrijding. De hele moeilijke oktobermaand van 1944 verbleven zij dus te Goirle. Gravin Jamblin de Meux beloofde Miel en Anna een nieuwe boerderij. Zij moesten maar zeggen waar die diende te komen. En ze kwam er ook.

De tegenslagen niet uit de lucht

In het voorjaar van '45 trachtte Miel weer wat orde te scheppen op zijn land rond de plaats waar eens het woonhuis op Belgisch en de opstallen op Nederlands 'Nieuwkerk' gestaan hadden. Dat hield onder meer in, dat hij nodig een aardappelveld onder handen moest nemen. Daar begon hij op 7 mei vol goede moed aan. . Toevallig was dat de dag waarop Duitsland in het Franse Reims capituleerde. Door puur toeval was hij tijdens het schoffelen al een paar keer rakelings voorbij een op scherp staande landmijn gedrenteld. Tegen het middaguur, toen in alle Europese steden de klok-

ken luiden wegens de officiële Duitse capitulatie, sloeg het noodlot toe. Plots weerklonk een hevige knal gevolgd door een steekvlam. Miel sloeg neer op zijn land. De verraderlijke mijn had hem te pakken. Miel verloor onmiddellijk het bewustzijn en tot kniehoogte was zijn rechterbeen wellicht verloren. Bovendien was zijn linkerbeen op drie plaatsen gebroken en gedeeltelijk verbrijzeld. In allerijl werd hij naar het fratershuis in Goirle vervoerd. Daar was immers al sedert geruime tijd een Engels detachement met een medische voorziening gelegerd. Zo kon hij al vlug de eerste medische hulp genieten. Wegens de vreselijke toetakeling was zijn rechterbeen inderdaad verloren. Het werd daar dan ook deskundig geamputeerd. Toen zijn vrouw Anna in de voormiddag van de achtste mei voor het eerst bij haar echtgenoot werd toegelaten, herkende ze hem niet meer. In één etmaal was zijn stevige haardos zilvergrijs geworden en zijn concentratievermogen volkomen ontregeld. Anna liet hem van de Goirlese Kloosterstraat overbrengen naar het in die tijd vanwege zijn kwaliteit in hoog aanzien staande ziekenhuis van Turnhout. Na een lange revalidatieperiode geraakte Miel er gelukkig alweer bovenop.

Geëerd om zijn moedige medewerking

Later gaven de Britten de lijst vrij met de namen van de verzetsmensen waarover zij beschikten. Daarop stond de naam van Miel al vermeld voor 1941. Vanaf 1942 was zijn naam ingekleurd als betrouwbaar persoon in de escapeline. Niet minder dan acht medailles en veertien oorkonden volgden daarop. Tussendoor ontving hij zelfs een brief van koningin Wilhelmina. Deze blijken van erkenning vormden de bekroning van een harde, maar vruchtbare periode in het leven van Miel en Anna.

Op het moment waarop Ed Brok bij Miel langs ging om diens wedervaren te noteren, was deze reeds 78 jaar oud en woonde hij met zijn Anna aan de Beekseweg. Miel is over zijn wedervaren altijd zeer bescheiden gebleven.

Laurent Woestenburg

Gouden bruiloften

Dit jaar vieren mijn ouders hun gouden bruiloft. Een feit waar eigenlijk niemand tegenwoordig nog echt van opkijkt. Haast iedere week vind je in het 'Berichtenblad' wel een aankondiging van één of meerdere gouden bruiloften. Ze worden haast aan de lopende band gevierd want het is nu eenmaal een feit: we leven -gelukkig- langer dan pakweg een halve eeuw terug. Verder terug in de tijd waren gouden bruiloften zelfs een rariteit!

Een voorbeeldje uit de 19e eeuw...

Toen 140 jaar geleden twee koppels op dezelfde dag hun gouden bruiloft vierden, vond de pastoor van Poppel het zelfs gepast om de doopsel-inschrijvingen te onderbreken door twee bladzijden te wijden aan dit heuglijke feit. Hieronder hebben we letterlijk die tekst overgenomen die als volgt luidt:

"Op maendag den 1 juny 1863 vierden 2 paer echtelingen, Henricus Van der Steen met Joanna Janssens zijne huisvrouw en Cornelius Snels met Maria Van Roey zijne huisvrouw alhier samen hunne gouden bruiloft, welk feest daeg te vooren om 8 uren 's avonds door het gelui van de grooten klok werd aangekondigd; men had ten dien einde het dorp met 2 rijen masten boomkens versierd. Aen de Kerk en aen de wooningen der jubilarissen prijken praelbogen, overal zag men toepasselijke jaerschriften, op toren en gemeentehuis wapperden de nationale vlaggen, vreugde schoten lieten zich aenhoudend hooren; alles geuigde in wat achting en eerbied al de inwoners onzer gemeente voor die brave en vredelievende echtgenoten koesterden, en inderdaed op ieders gelaed las men vreugde en te vredenheid.

De Kerk ook had hare feestgewaden aengetrokken en men zag het koor fraei versierd met bloemen, eenen troon met festoenen en jaerschriften omgeven prijkte in des zelfs midden, waarvan der men eene daertoebestemde communiebank had geplaetst; Voor de Koor had men schoon versierde bidbankskens met zetels geplaetst voorde jubilarissen nevens

welke hunne kinderen en kindskinderen waeren gezeten. Om 8 uren word er eene solemnele mis met assistentie gecelebreerd, waeronder de jubilarissen met hun talrijk gevolg in de grootste ingetoogenheid en godsvrucht tot de H. tafel naderden, door deze indrukwekkende plegtighied werden aller herten bewogen, en menigen traen van aendoening vloeide uit de oogen der saemgevloede menigte.

Na de mis werd de lofzang Te Deum aengeheven, waerna men zich stoetsgewijze begaf naer de Pastorij alwaer de 4 ouderlingen met hunne famielie en den Burgemeester gezaementlijk het morgenontbijt hebben genomen.

Onder het middagmael werd den jubilarissen eene hulde dicht opgedragen en verschillende toepasselijke liederen wilsselden elkander beurtelings af; lang nog zal deze zoo plegtige dag in het geheugen van de Poppelsche gemeentenaren geprent blijven, die alle getuigen hebben willen zijn van deze zoo zeldzame en indrukwekkende plegtigheid die ook in de beste orde is afgeloopen. Des anderdaegs is nog eene zingende mis tot dankbaerheid gecelebreerd.

Qoud attestor C. F. G. Cools, Pastor."

Een diamanten bruiloft kwam er helaas niet meer van. In een tijdspanne van nauwelijks vijf jaar na de gouden bruiloft overleden alle jubilarissen. Joanna Janssen overleed op 22 januari 1868 te Poppel. Zij overleefde hierbij nauwelijks met anderhalf jaar haar man, Henricus Van der Steen, die eveneens te Poppel overleed en wel op 7 juli 1866. De twee andere jubilarissen hadden zelfs minder geluk: op 14 juli 1865 overleed Cornelius Snels en dit slechts een vijftal maanden na het overlijden van zijn vrouw, die op 26 februari 1865 overleed.

Vreemder wordt het als je hun huwelijken gaat terugzoeken. Henricus Van der Steen en Joanna Janssen huwden op 2 juli 1813 te Weelde. Eén dag te vroeg, dat kan nog door de beugel. Het

duurde even voor ik het huwelijk van Cornelius Snels met Joanna Van Roey (ook: Van Rooy) terugvond. In de Hilvarenbeekse Burgelijke Stand vond ik ze uiteindelijk terug en wel op 9 november 1814. M.a.w. ze waren eigenlijk meer dan een jaar te vroeg met het vieren van hun gouden bruiloft. Het scheelde geen haar of ze hadden ze helemaal niet kunnen vieren.....want nauwelijks drie maanden later overleed reeds Joanna Van Rooy. Waarom vierden ze hun gouden bruiloft een jaar te vroeg? Mogelijk hadden ze eerder reeds in 1813 een kerkelijk huwelijk. Je moet weten dat de bevolking in het begin nogal wantrouwig stond tegenover de burgelijke stand. Moeten we daar een verklaring gaan zoeken voor de verschillen in de data?

In Weelde dichtte men er op los....

Ook in het archief van onze kring kan je heel wat over dit thema vinden. De meeste stukken die onze heemkundekring bezit in verband met 'Gouden Bruiloften' zijn programmaboekjes, foto's, enkele krantenknipsels en feestliederen. Deze laatste werden op het lijf van de jubilarissen geschreven met anekdotes uit hun leven. Van die liederen bezit de heemkundekring er meerdere. Het oudste feestlied dat ik in ons archief vond, werd uit volle borst gezongen op de gouden bruiloft van Adriaan en Filomien Van Loon op 22 september 1924. Adrianus Van Loon, zoon van Antonius Van Loon

en Anna Maria Van Gastel, huwde vijftig jaar eerder op 18 september te Weelde Philomina Smolders. Het lied luidde als volgt:

Wijze: Madelon.

*Harop vooruit, 't vroolijk uurken is geslagen,
Harop vooruit en nu opgeruimd van geest.
't Is jubilé, 't is vandaag een van die dagen
Waarop er dient gejubeld en gefeest,
Laat ons blijde zangen schallen,
Hijsch nu in top de jubelvlag,
Laat nu de vreugde schallen,
Want 't is vandaag de blijde dag.
Het geldt Adriaan Van Loon en Filomien, zijn brave
vrouw,
Die vijftig jaren leven samen in den trouw.*

Refrein:

*Bieden wij dan onze beste hulde,
Ze hebben het waarlijk en oprecht verdiend.
't Paar dat steeds zoo trouw zijn plicht vervulde,
Is van iedereen den vriend.
't Glaasje nu vroolijk omhoog geheven
En gedronken op het jubelpaar,
Zijn gezondheid en immer lang leven.
Leve 't paar, blij te gaar, honderd jaar.*

*Het kloeke paar met hun vroolijke gezichten,
Kwam hier naar 't dorp, om op burgerlijken toon
Hier in de Heg, om een huishouden te stichten,
Met vlijtig werken, voor de kinderen en hun kroost.
Men hoort er deugd en lof van spreken,*



Foto 1. Diamanten bruiloft van Adriaan & Filomien

Foto 2. Gouden bruiloft van Jan en Jana Geerts



*Men heeft hun leven en werk gezien,
En dat is zeker wel een teeken
Der deugden van Adriaan en Filomien,
En thans na vijftig jaren, verbonden in den echt,
Staat nu 't jubelpaar voor ons nog immer kloek.*

Refrein: Bieden wij dan enz.,

*'t Is wel een eer op zoo'n tijdsverloop te staren,
Een halve eeuw en zoo broederlijk te saam
In eer en deugd steeds, gevuld die vijftig jaren,
Voorwaar dat dient voor hun goeden naam en faam
't Is wel een eer te kunnen wijzen
Op plichtbetrachting en op deugd,
Daarvoor moet iedereen hun prijzen,
't Is voor het paar een ware deugd.
't Is zoet wanneer men van zich zelve zeggen kan,
Ik heb mijn plicht gedaan als ieder eerlijk man.*

Refrein: Bieden wij dan enz.

Helaas hebben we van bovenstaand lied enkel een fotokopie. Wie ons een origineel kan bezorgen, zou ons daar enorm mee plezieren. Van Adriaan Van Loon en Philomena Smolders hebben we ook nog een foto in ons heemarchief die genomen was bij hun diamanten bruiloft. Een briljanten bruiloft zat er helaas niet meer in, want Adriaan overleed op 3 december 1935 te Weelde. Van het volgend lied hebben we eveneens slechts een kopie in ons bezit. Het werd opgemaakt ter ere van

het 'Gouden Jubelfeest' van Jan en Jana Geerts. Jan (Joannes Cornelius) Geerts en Jana (Adriana) De Graaf vierden op 8 januari 1930 dag op dag vijftig jaar na hun huwelijk, te Weelde, hun Gouden Bruiloft.

Wijze: Houd er den moed maar in.

*'t Is nu vijftig jaren
Dat Jan Jana nam,
En op zoek'ren morgen
Met haar ten altaar kwam
En Jan zei tegen Jana
Houd er den moed maar in.*

*Er viel hard te zwoegen
Voor 't karige brood,
Maar Jan door hard te werken
Sloot 't deurken voor den nood
En Jan die zong dan werkend
Houd er den moed maar in.*

*De kinderen kwamen
Al spoedig in huis,
Ze kwamen talrijk over
Toen was 't somtijds niet pluis
Maar dan zei Jan en Jana
Houdt er den moed maar in.*

*De talrijke kind'ren
Nu groeiden in deugd*

*In 't huiskén ging het blijde
Er heerschte ware vreugd.
En daarom zingen ze nu
Houd er den moed maar in.*

*De kinderen trouwden
En gingen dan heen,
En nu blijft Jan en Jana
In, 't huisje gansch alleen.
Maar zeg eens Jan en Jana
Houdt er den moed maar in.*

*Vooruit Jan en Jana
Blijft steeds frisch van geest,
Dan viert men na tien jaren
Nog schooner huwelijksfeest.
Zoodus dan Jan en Jana
Houdt er den moed maar in.*

In Weelde bleken er echte dichters te zitten. Ook het volgende werd te Weelde gemaakt. Deze 'Jubelkantate' werd geschreven voor de gouden bruiloft van Joannes Franciscus Heyns, geboren te Weelde op 24 oktober 1854, als zoon van Cornelius Heyns en Maria Theresia Brosens, en Joanna Philomina Van Eyndhoven, eveneens te Weelde geboren op 15 juli 1856 als dochter van Joannes Cornelius Van Eyndhoven en Anna Maria Gillis. Zij huwden te Weelde op 4 februari 1885 en een 50-tal jaren later, op 11 februari 1935, vierden zij hun gouden bruiloft.

*Laat ons heden blijde vieren,
Laat ons jublen om ter meest,
Laat ons huis en tempel sieren
Voor dit gouden jubelfeest!*

*God zij eer en dank gegeven
Voor 't geluk dat Hij U gaf,
Trouw bijeen te mogen leven
Vijftig jaren, dag op dag.*

*'t Is nu vijftig jaren geleden,
Sterke man! Kloeke vrouw!
Gij voor 't altaar zijt getreden,
Zwoert hier elkaar liefde en trouw.*

*In de kommer en zorgen van het leven,
Rotsvast schreedt Gij voort, zonder beven,
't oog omhoog;
In de droefheid, smart en naarstig werken,
Wistet Gij elkaar te sterken,
Steeds God in 't oog.*

*Bij al zijn zorg en drukke bezigheden,
Was hij een van de Cecilia's trouwste leden,
Hij loofde God met gansch zijn ziel en hart.*

*Wijze Vader, lieve Moeder; samen hebt Gij veel ge-
daan
Voor 't geluk van uwe kindren, altijd met hun heil
begaan.
Al uw kindren, al uw vrienden, bidden God voor uw
welzijn.
Moge Hij, uw laatste jaren, sparen van al leed en
pijn.*

*Sluit teedervol dit Jubeljaar
In uw gezegende armen,
En moog dit liefdevol gebaar
Hun harte steeds verwarmen.
Wil in de smarte of in 't gevaar,
Wil hunner steeds erbarmen.
O Heer!*

*Hemelsche Vader, voor U geknield,
Hoor onze hartelijkste bede.
Schenk aan dit echtpaar, met geloof bezielde
Talloze dagen van vrede.*

*Zij leven lang! Vereend in ware Liefdesband!
Zij leven lang! God wees hun loon in 't eeuwig
Land!!*

Bovenstaand liedje vind ik eerlijk gezegd nogal naargeestig klinken. Terwijl in haast alle andere liederen die voor een dergelijke gelegenheid werden gemaakt het echtpaar nog vele jaren werden toegewenst, spreekt (of is het zingen?) men in dit lied over 'uw laatste jaren' en dat die laatste jaren niet al teveel 'leed en pijn' mee mogen brengen. Heel wat vrolijker is het volgende 'Feestlied' dat voor dezelfde 'Gouden Jubilé' werd gemaakt.

*Frans en Joke wonen samen
Vijftig jaar al op den Brein!
Wee hem die zou durven zeggen
Dat z'er niet meer mogen zijn!*

*Frans was steeds een felle kerel;
Man van woord en man van daad;
En die zegde wat hij meende,
En nog recht door zee steeds gaat!*

Vraag aan Frans of hem steeds Joke

*Vreugd en steun in 't leven gaf:
O! Dan stottert en dan vaagt hij
Van zijn oog een traantjen af!*

*Is het wonder dat het leven
Van zoo'n prachtig huw'lijkspaar
Werd verblijd en werd gezegend
Met een flinke kinderschaar!*

*Heden wordt van God hierboven
Zooveel deugd en trouw beloond!
Door den Meester van het leven
Met het edelst goud bekroond!*

*Zelfs een stoet van zanggodinnen
Met Apollo, flink op stap,
Rukken aan: en heel van achter
Bacchus met zijn druivensap!*

*Doch twee muzikale toonen
Klinken boven d'andren uit:
't Is de harp en de cither
Van Cecilia de Bruid!*

*Weeldenaren, blijf niet achter,
Trekt aan 't klokzeel, jubelt luid:
Zingt ter eer van Frans en Joke
Gouden bruidegom en bruid!*

*Leve Frans en leve Joke
Nog vele jaren op den Brein!
Iedereen moet mede zingen:
Lang nog mogen zij er zijn.*

Ter gelegenheid van de gouden bruiloft van Cornelius Van Eyndhoven en Maria Catharina Bols werd onderstaand lied geschreven. Geen idee wie zij waren? Wel, in feite stonden ze in Weelde beter bekend als 'de Kleine' en 'Trieneke'. Zij vierden op 24 februari 1936 hun gouden bruiloft. Dat was bijna vier maanden te laat. Ze huwden namelijk op 5 oktober 1885 te Weelde.

Wijze: In den tijd der Patriotten

*Laat ons zingen, laat ons feesten
Voor de Kleine en zijn Trien,
Want ze vieren hun gouden bruiloft
En zijn immers graag gezien!*

*Leve lang nog flinke Kleine!
Leve lang ook nog uw Trien!
Leve lang vol levensblijheid
Zooals wij u daaglijks zien.*

*'t Is reeds meer dan vijftig jaren
Dat de Kleine, fijn gekleed,
Naar den burgemeester Bols trok
En zijn vraag om Trien daar deed.*

*Later zag men onze Kleine
Naar 't stadhuis gaan met zijn Trien
En het ging met grooten zwier dan
Zulk een trouw was nooit gezien!*

*En de Kleine kon trakteren,
Hield dan heel 't gezelschap vrij,*



Foto 3. De Kleine en zijn Trien.

*En zijn centjes gingen vliegen,
Maar zijn Trien hield hij toch bij!*

*In de kerk ging het ook plechtig
Met een negen-uren-mis.
En de bruiloft was niet minder
Was een rijke kerremis.*

*Samen gingen zij op speelreis
Naar de schoone, groote stad,
En het schijnt dat 't jonge koppel
Daar oprecht plezier van had.*

*Maar daarmede was ook 't feesten
En 't schoon leven van de baan.
En de Kleine zei: "Zeg, Trientje,
Laat ons nu aan 't boeren gaan!"*

*'t Schijnt dat het boeren niet zoo slecht ging
Want de Kleine zei al vroeg:
"k Ga, madome, rentenieren,
'k Heb van boeren al genoeg"*

*In de Straat vond hij zijn goesting
Leeft er vroolijk en plezant,
Met zijn Trien die hij vertroetelt,
Met de burens hand in hand.*

*Ook van jagen hield de Kleine.
Elke dag zag men hem gaan.
Zooveel hazen en konijnen
Hielp zijn schieten naar de maan.*

*Leef nu Kleine nog veel jaren
Aan de zijde van uw Trien,
Altijd opgeruimd en vroolijk
Minstens nog een jaar of tien.*

Er bestaat nog een tweede 'gelegenheidslied' voor de gouden bruiloft van dit echtpaar, dat als volgt luidt:

*Weest vrienden blij van geest
Wijl Weelde is in feest
Wij staan hier voor een flink paar
Getrouwd sinds vijftig jaar
Dat strekt hen wel tot eer
Men vlagt en siert de straat
Ja alles om ons heen
Prijkt thans in feestgewaad.*

Refrein.

Sluit u aan en viert mee

*De Kleine en Trien hun prachtig gouden jubilé
Sluit u aan en viert mee
Dit zoo prachtig jubilé*

*Kwam telkens d'ooievaar
Al met een vrachtje daar
De Kleine zei padôme
Zij-de nog eens gekomen
Dan plaagde moeder Trien
Zeg zijt ge nu niet fier
Want zulk een ferm koopke
Maakt u vroeger rentenier.*

(Refrein.)

*Vernielde hagel dan den oogst
Aan elkander vonden ze troost
Waarom morren en klagen
Eens komen weer betere dagen.
Waarom ons niet vermaakt
Maak sneeuwballen maar rap
En door de schouw gooi ik ze
Bij ons Trien in de pap.*

(Refrein.)

*De Kleine met z'n Trien
Wil ieder hulde biên
Nu ze heden vijftig jaren
In 't huwelijksbootje varen.
Ze wisten hunne schuit
Te sturen zoo als 't hoort
Want anders lagen zij
Sinds jaren over boord.*

(Refrein.)

*Wij wenschen hun voortaan
Op hunne levensbaan
Nog vele blijde dagen
En mocht het God behagen.
Dan komt er eens een dag
Waarop we hand in hand
Verblijd aan vieren zijn
Hun feest van diamant.*

Vlak na WO II was blijkbaar de minste aanleiding een reden om ware dorpsfeesten te organiseren. Getuigen hiervan zijn de talloze 'Programmaboekjes' die de heemkring bezit. Op 5 augustus 1945 vierde het echtpaar Jan Rijkers - Mie Baelemans hun gouden bruiloft. Van hun gouden bruiloft bezitten we zo'n programmaboekje. Dergelijke boekjes bestonden meestal uit niet meer dan een dubbel gevouwen

Foto 4. Programmaboekje Gouden Bruiloft Jan Rijkers-Baelemans

A4-tje. Ze geven in ieder geval goed weer hoe men in de jaren veertig tot de jaren zestig gouden bruiloften vierden. Het begon meestal in de voormiddag met een mis. Daarna volgde in de parochiezaal een soort receptie. Daar hield de burgemeester meestal een toespraak. In de namiddag werd er dan een optocht gehouden door het dorp tot aan het huis van het gouden echtpaar. In die optocht werden dan verschillende gebeurtenissen uit het leven van dat echtpaar uitgebeeld. Bij het echtpaar Jan Rijkers-Baelemans zag die stoet er als volgt uit:

1. Ruiters.
2. De geboorte van Jan Rijkers.
3. De geboorte van M. Baelemans.
4. Naar de school.
5. Plechtige Communie.
6. Verloofd.
7. Huwelijk.
8. Hout bewerken-Mutserd binden.
9. Borrels drinken.
10. Mie aan het werk.
11. Jan naar de veemarkt.
12. Boeren en Boerinnen.
13. Missienaakring.
14. Clé Ernest.
15. Auto's(familie).
16. Ruiters.

En natuurlijk kon dit alles niet zonder een toepasselijk feestlied. Dat van Jan en Mie Rijkers luidde als volgt:

*Laat de vlaggen lustig wapp'ren
In den gouden zonnegloed!
Laat de lied'ren maar schallen!
Laat ons feesten blijgemoed!*

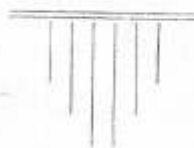
*Jantje Rijkers en zijn vrouwke
Zijn dan vijftig jaar getrouwd,
En ze waren steeds gelukkig
't heeft hen nooit een stond berouwd!*

Gouden Bruiloft

van de echtelingen

JAN RIJKERS-BAELEMANS

OP ZONDAG 5 AUGUSTUS 1945.



PROGRAMMA:

1. Om 10 uur plechtige H. Mis.
2. Na de Hoogmis eerewijn en aanbieding der geschenken in de parochiezaal.
3. Om 4 uur stoet. Leemputten - Kerk - Eelsche Straat - Brein - Leemputten.
4. Na afloop van den stoet drankgelegenheden en vermakelijkheden bij Jaak Mertens en Corneel Van Loon, Leemputten, ten bate van de gerepatrieerden der gemeente.
5. Groot en prachtig vuurwerk 's avonds om 10 u. bij Jaak Mertens.

*Vijftig jaren deelde Jantje
Met zijn Mie hetzelfde brood,
En door ijverig zwoegen
Sloot hij 't deurke voor den nood.*

*In de bosschen zwoegde Jantje,
Velde boomen voor de mijn,
Sloeg de mutserds ferm in banden,
Jan mocht op het werk er zijn.*

*Jantje was een naarstig werker,
Mie was spaarzaam, zooals 't moet.
Maar des Zondags vond ons Jantje
Toch een druppeltje wel goed.*

*Jan'tje was voor zijn geburen
Steeds een ware, gulle vriend,
En zijn Mie ook mag er wezen
Wordt door heel 't gebuurt bemind.*

*Daarom wenschen wij, geburen
U nog menig, schoone jaar,
Waar het Leemputsch volk wil vieren
Later 't Diamanten Paar.*

*Isidorius, Vriend der boeren,
Die zoo trouw op wacht hier staat,
Zegen onze kloeke oudjes,
Zorg dat 't immer goed hun gaat!*

Nauwelijks een jaar later, op 30 april 1946, was het weeral prijs. Ditmaal op het 'Moleneind' bij Jan Bax en Kee (Cornelia) Van Hees. Hetzelfde scenario werd gevolgd: om 10 u. was er een 'plechtige jubelmis' in de St.-Janskerk; om 11 u. werden de jubilarissen ontvangen op het gemeentehuis; om 11.30 u. was er een huldiging aan de woning van het echtpaar; om 15 u. startte de stoet die langs het Moleneind, De Straat, de Meir en de Koning Albertstraat ging en terug op het Moleneinde eindigde. Als afsluiter werd er 's avonds om 21.30 u. 'wondervuurwerk' afgevuurd. In tegenstelling met het vorige gouden echtpaar,



GEMEENTE WEELDE
★
PLECHTIGE VIERING
van het
Gouden Jubileum
der
Huwelijksinzegening
van

Jan Bax - Van Hees

1896 - 1946

Programma
der
FEESTELIJKHEDEN

30 APRIL 1946





Foto 5. Voorpagina van 'Programma der Feestelijkheden' bij de gouden bruiloft van Jan Bax en Kee Van Hees

Foto 6. Jan Bax en Kee Van Hees met de Priesters Henri Bax(zoon van Jan) en Tubbax.

bestond de stoet uit wagens die gemaakt waren door verschillende verenigingen uit Weelde. Zo waren er onder andere wagens van de B.J.B., de Boerenbond, de Jagers, de Missiekrans, de Biebond, de voetbaltroep, de St.-Antoniusgilde en de Schuttersgilde. En zoals gewoonlijk werd er weer een 'jubellied' in elkaar geknutseld. Dat van Jan Bax-Van Hees werd gezongen op de wijze van 'Wij zijn van 't Vlaamsche bloed' en ging als volgt:

*In 't Moleneind heerscht ware vreugd,
Eenieder is verheugd,
Want Baxke viert nu met zijn Kee,
Zijn gouden Jubilee!
Ze deelden samen vreugd en leed,
En konden het samen best vinden
Het gouden paar wist vijftig jaar
Hoe trouw zij elkander beminden.
Daarom viert ieder mee
Met Baxken en zijn Kee.
Wij wenschen hun beiden nog minstens tien jaar
Lang leve 't gouden paar.*

*Jan Bax kwam van zijn prille jeugd,
Reeds gaarne in de straat,
Hij maakte daar zijn werk met vreugd
En bleef er wel eens laat.
Maar toen hij werd zoo'n twintig jaar,
Begon hij te denken aan trouwen.
Hij kiest er Kee, en trouwt er mee;
Ze gaan dan hun eigen nest bouwen.
Ja, 't wer een prachtig paar,
Ze pasten bij elkaar,
Ze boerden in 't Moleneind flink, zooals 't moet,
En het ging hun immer goed.*

*Bij Harmonie en bij de Gild,
Was Baxke graag gewild,
We zien hem stappen langs de straat,
Als hij op den trommel slaat.
Ja, Jan was knap, als hij op stap
Aan 't hoofd van de Gild mocht marcheren,
Jan, Jan was fier, hield van plezier
En mocht ook een glaasje geeren!
Dan tork hij naar zijn Kee,
Verheugd en wel tevrede,
Want 's avonds trekt 't vogelken gauw naar zijn nest,
Daar is het immers best.*

*Jan Bax was van geen werk vervaard,
En is zijn man nog waard,
Nog immer kent hij rust nog duur,
En zit nog steeds vol vuur.*

*Voor Boerenbond, rijdt Baxke rond,
En past immer flink op zijn zaken,
Ook in de kerk doet hij zijn werk,
Zoo goed dat hem niemand zal laken,
Thuis vindt hij rust en vree,
Want hij houd van zijn Kee,
Ze zitten gezellig en goed bij elkaar,
Ja, 't is een vredig paar.*

*Wij bidden tot den Heer,
"Zie goedig op hen neer,
Bewaar nog lang het gouden paar,
Gelukkig bij elkaar."
Dan kunnen wij, weer flink en blij,
Het volgend Jubelfeest vieren.
Want zal dan schoon een rijke kroon
Van edelstenen U sieren!
Vooruit dan Jan en Kee,
Naar 't volgend jubilee!
Wij wenschen op voorhand: "Tot binnen tien jaar,
U, diamanten paar."*

Dit diamanten bruiloft kwam er helaas niet. Kee Van Hees overleed op 15 maart 1950 te Weelde. Nauwelijks drie maanden later, op 16 juli, overleed Jan.

De Gouden Bruiloften volgden elkaar te Weelde snel op. Op 9 september 1946 was wederom iedereen paraat om de 'Plechtige viering van het Gouden Jubileum der Huwelijksinzegening van Jaak Mertens-Jacobs' te vieren. Op de wijze van 'De Mooie Molen' werd toen onderstaand lied gezongen:

*Voor vijftig jaar trok Jaak en Jo
Reeds vroeg naar Weelde-Kerk.
Het trouwen was toen niet als nu
Zoo 'n druk en plechtig werk!
En na de mis trok 't jeugdig paar
Gelukkig naar hun woon.
Ze hadden niets dan hoofd en hand
En slechts een mager loon.
Toch ging 't voorspoedig
Want Jaak was moedig.
Hij heeft met Jo, gewroet, gezwogd als geen.
Ze werkte beide
Steeds graag en blijde
En zoo kwam dan de welstand ook meteen.*

*Toen in den goeden, ouden tijd
Men schrik had van de hei
En er een stukje werd verkocht
Was Jaak er immer bij!*

Want Jo had thuis een dikke kous
 Met 't zuur-gespaarde geld,
 En 't werd zoo graag door haar aan Jaak
 Alsdan ter hand gesteld.
 Dan gauw beginnen
 Met hei ontginnen!
 En Pro die dreef den ploeg diep door den grond.
 En daar ter zijde
 Heel fier en blijde
 Zag men dan Jaak, die fier te kijken stond!

Zoo breidde Jaak zijn boerderij
 Naar alle kanten uit.
 't Was Noodig, want in 't huis'lijk nest
 Kwam ieder jaar een gult.
 Die vroegen veel van 't ouderspaar
 Ze werden sterk en groot,
 Want iedereen kreeg er flink zijn deel,
 Er was voor ieder brood.
 Nu hielpen allen
 In veld en stallen
 Ze kregen 't voorbeeld van de werkzaamheid.
 Na enk'le jaren
 Kon Jaak verklaren:
 "Ik at mijn brood toch niet in ledigheid."

De Heer gaf vijftig jaar geluk
 Aan 't Gouden Bruiloftspaar.
 Het word geacht door dorp en buur
 En ook de kinderschaar.
 Jaak is van iedereen een vriend,
 Behulpzaam waar hij kan,
 En is dan naast zijn gode Jo
 Een echt-gelukkig man.
 Dat god nu geve
 Nog lang te leven,
 Gelukkig zooals 't immer is geweest.
 Vooruit dus beiden,
 Steeds kloek en blijde
 Naar 't groote, schoone diamanten feest!

Afgaande op de 'Schikking der stoet', kan men inderdaad stellen dat 'Jaak is van iedereen een vriend': niet minder dan 25 groepen trokken mee op in de stoet. En als je ziet welke route deze optocht volgde, dan hoop ik dat ze goede wandelschoenen aan hadden.

Foto 7. Feestprogramma bij de gouden bruiloft van Jaak Mertens en Jo Jacobs

Blijkbaar werd het moeilijker en moeilijker om genoeg mensen op de been te krijgen om dergelijke optochten voor te bereiden. In 1951, bij de gouden bruiloft van Jef Dickens en Mie Van Hees, verschenen er nog maar dertien groepen aan de aftrap. Ook de route was zeer kort in vergelijking met het vorige voorbeeldje. De stoet werd gevormd aan de Brouwerij De Zwaan, ging door de Koning Albertstraat over de Singel om vervolgens via het H. Hartplein naar de Parochiezaal te trekken. Misschien is dit alles ook wel te verklaren door het feit dat de viering zich in putje winter afspeelde. Het verenigingsleven stond blijkbaar, als je naar onderstaand lijstje kijkt, grotendels in voor de opbouw van de stoet. De stoet was als volgt opgebouwd:

1. Ruiters B.J.B. Jeugd
2. St. Jorisgilde-St. Joris te paard en praalwagen
3. Veloklub "Zigo"

FEESTPROGRAMMA

- 10 uur : Plechtige jubelmis in de St. Michielskerk.
 11 uur : Ontvangst der jubilarissen in de parochiezaal en aanbieding van geschenken.
 14 uur : Optocht van den **prachtigen stoet**, te vormen in de Koningstraat — Verders Singel, — Koning Albertstraat, — Meir, — Groote Baan, — Steene Brug, — Leemputten Singel.
 21,30 uur : **Prachtig vuurwerk** (weide Jaak Mertens).

Schikking der stoet :

- | | |
|--------------------------------------|---|
| 1. Basuinblazers en pompiers. | 14. Koninklijke fanfare St. Nicolaus-kring. |
| 2. B.J.B. ruiters en wagen. | 15. Wagen met café. |
| 3. Oud-strijders en vakverenigingen. | 16. Struiketrekkers. |
| 4. Groep schoolkinderen. | 17. Boeren en boerinnen. |
| 5. St. Jaansvrienden. | 18. Heide ploegen. |
| 6. Sportkring. | 19. Naar de markt. |
| 7. B.J.B. Meisjes. | 20. Ringsteken te paard. |
| 8. Missiekranske. | 21. Schaapswagen. |
| 9. Jonge boeren. | 22. Praalwagen. |
| 10. Wagen boerenbond. | 23. Gemeenteraad. |
| 11. Duivenbond. | 24. De Jubilarissen. |
| 12. Biebond. | 25. Ruiters. |
| 13. St. Antoniusgilde. | |

**Foto 8. Feestprogramma gouden
bruiloft Jef van Hoogeind-Mie Van
Hees**

4. Duivenmaatschappij "De Over-
vliegers" met praalwagen
5. De meisjes B.J.B groep.
6. Biljartclub: Kerk - Leemputten met
praalwagen.
7. Missienaaikring: groep
8. Handboogschutters St. Jansvrienden
met praalwagen.
9. Fanfare "St. Nicolaüskring"
10. Praalwagen van 't gebuurt
11. Jef op toer in zijnen tijd.
12. Gemeenteraad.
13. Jubilarissen en familie.

In tegenstelling tot de meeste gouden
echtparen die hierboven behandeld
zijn, mocht dit gouden echtpaar wel
zijn diamanten bruiloft vieren. Jef
Dickens overleed te Weelde op 16
september 1963. Hij werd zomaar
eventjes 92 jaar. Zijn vrouw overleed
op 17 maart 1965, 91 jaar oud. Na-
tuurlijk werd er ook gezongen op deze
Gouden Bruiloft. Op de wijze van
'De Mooie Molen' weerklonk in de
parochiezaal het volgende lied:

*We feesten heden blij en fier
Een schoon, gelukkig paar,
Dat deelde samen lief en leed
In vrede vijftig jaar.
Zo worden bei door groot en klein
Oprecht en trouw bemind.
De zegen, dien de Heer hun zond
Is dan ook wel verdiend.*

*Refrein: Dan nog vel jaren
De Heer U spare.
Dan vieren wij een diamanten Paar(bis)*

*Jef was van in zijn prille jeugd
Een vlug en vrolijk man.
Hij hield van vreugd en van vertier
En nam er 't zijne van.
Hij had een trouwe vriendschaar.
Hield van een pintje bier.
En waar dat Hoogeind ook verscheen
Daar was algauw plezier!*

GEMEENTE WEELDE

Feestprogramma

van de

Gouden Bruiloft

van

Jef Dickens en Mie Van Hees

op

Maandag 22 Januari 1951

Waar kwaliteitsgebak

op prijs wordt gesteld

Kent U slechts een adres

Cor. Van Tigchelt-Wuyts, Weelde

Koning Albertstraat 58

*Vooraf ging Jef bijzonder graag
Bij Jef Van Hees eens aan,
Want daar kon hij zo tussendoor,
Eens lekker vrijen gaan,
En Mie hield dolveel van haar Jef,
Ja 't werd algauw een paar,
Want toen Jef vroeg; toe trouw met mij
Was Mieke seffens klaar!*

*Algauw kwam in het schoon gezin
Een flinke kinderschaar,
En Jef trok dan met kar en paard
Door 't dorp met winkelwaar.
De mensen gunden 't Jef heel graag,
Hij vaarde bliksem goed.
Hij had voor elk een vriendelijk woord,
Een kwinkslag, zoals 't moet*

*En thuis deed Mieke flink haar best
Ze werkte vlijtig mee
Ze zorgde flink voor haar gezin
Hield winkel en café.
De dagen waren zwaar en lang
Maar 't ging met goeden moed!
Ze was en bleef, trots 't drukke werk
Een vrouwke stil en goed!*

*Een duivenmelker van formaat
Is Hoogeind vijftig jaar!
En van de schone maatschappij
Was hij de steunpilaar.
Bij prijskamp geeft hij nog altijd
Zijn beste beestjes mee
En heeft altijd den eersten prijs
Op 't kot ...of in 't café!*

*Leeft lang nog Hoogeind met uw vrouw
Gelukkig bij elkaar
Te midden van uw schoon gebuurt,
Uw flinke kinderschaar.
Dan feesten wij weer blij en fier
Veel schoner nog, voorwaar
God geve dag gij worden moogt
Een diamanten Paar!*

Blijkbaar werden er vanaf de jaren 50-60 geen optochten meer georganiseerd bij gouden bruiloften. We vonden nog wel enkele 'Gelegenheidsliederen', waarvan je hiernaast eentje ziet afgedrukt, uit die jaren. Na de jaren 60 heeft de heemkundekring enkel nog wat krantenknipsels en foto's over gouden bruiloften. Uit deze blijkt duidelijk dat het helaas geen dorpsfeesten meer waren. De H. Mis word nog steeds opgedragen, maar het ontvangst op het gemeentehuis is ondertussen al verdwenen. Ook het vuurwerk verdween in de jaren 70. Wat blijft, zijn de versieringen die langs de weg worden aangebracht door de buurtbewoners. Hoelang deze traditie nog overleefd, is moeilijk te voorspellen....

Wordt vervolgd...

Johan Van Steen

Gelegenheidslied

bij het Gouden Huwelijksjubileum van
JAN HUYBRECHTS-BEL
te Weelde op 1 mei 1966.

Wijze : Houd er de moed maar in

't Is nu vijftig jaren
Dat Mieke met Jan,
Op enen vroegen morgen
Met hem ten altaar kwam.

Refrein : En toen zei Jan tegen Mieke
Houd er de moed maar in... enz.

Er viel hard te werken
Voor 't dagelijks brood.
Maar toch bleef immer 't deurke
Gesloten voor den nood.

Refrein : Want Jan en Mieke zongen
Houd er de moed maar in...

Hun kroost werd niet talrijk,
Doch ze leefden tevree,
En dede saam gelukkig
Hun vreugde en hun weê.

Refrein : En beiden zongen ze vrolijk
Houd er de moed maar in....

Na enkele jaren
Werd Jan mortelman,
Hij hielp dan huizen bouwen,
Zo flink als iemand 't kan.

Refrein : En dan zong Jan en Mieke
Houd er de moed maar in....

Om iemand te helpen
Was Jan steeds paraat.
Hij is om het te zeggen
De vriend van heel de straat.

Refrein : Want hij zong altijd maar van
Houd er de moed maar in....

Na jaren van zwoegen,
Leeft Mieke en Jan.
Gelukkig en tevreden
En zingen zo hard als 't kan.

Refrein : Ja, samen zingen ze nu nog
Houd er de moed maar in....

Voorult Jan en Mieke
Blijft steeds kloek van geest.
Dan viere we na tien jaren
Uw diamanten feest.

Refrein : En daarom zingen wij allen
Houd er de moed maar in....

Foto 9. 'Gelegenheidslied' bij gouden bruiloft van Jan Huybrechts-Bel

Tijdschrift 'De Drie Goddelijke Deugden'
Afgiftekantoor: 2380 Ravels
Redactie, samenstelling en lay-out:
Johan Van Steen, Berkenlaan 22, 2380 Ravels



Verschijnt 3-maandelijks
Verantwoordelijke uitgever:
Laurent Woestenburg
Beatrijs v. Nazarethln. 2, 2381 Poppel